

สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
**THE STATES AND PROBLEMS OF INTERNAL QUALITY
ASSURANCE IN SCHOOLS UNDER BURIRAM
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1**

วิทยานิพนธ์
ของ
ชฎานะ สายวาริรัตน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ตุลาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ชื่อเรื่อง	สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1		
ผู้วิจัย	ฐานะ สายวาริรัตน์		
กรรมการที่ปรึกษา	ดร. สาชิต ผลเจริญ		ประธานกรรมการ
	ผศ. ดร. ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ		กรรมการ
	ผศ. สมเกียรติ กัลยพฤกษ์		กรรมการ
ปริญญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 2) เพื่อศึกษาปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 388 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบปลายเปิด (Open Form) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9648 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ F-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ.05 ผลการวิจัยพบว่า

1. การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการ และด้านการรายงาน การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

2. การวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน ใน โดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอยู่ในระดับน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียง

กันทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการ และด้านการรายงาน การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

3. ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน พบว่าโดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาไม่แตกต่างกัน

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนดังนี้ อันดับที่ 1. หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการพัฒนาครู บุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ อันดับที่ 2 โรงเรียนควรกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างเร่งด่วน อันดับที่ 3 โรงเรียนควรสร้างความตระหนักให้กับครู บุคลากร ให้เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน อันดับที่ 4 โรงเรียนควรกำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างชัดเจน อันดับที่ 5 โรงเรียน มีการนำผลการประกันคุณภาพภายในไปพัฒนาการเรียนการสอน และอันดับที่ 6 โรงเรียนควรได้รับการช่วยเหลือเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

TITLE	The States and Problems of Internal Quality Assurance in Schools under Buriram Educational Service Area Office 1		
AUTHOR	Thana Saivarirat		
ADVISORS	Dr. Satit Pholcharoen		Thesis Advisor
	Assistant Professor Dr. Piyaporn Siripanumas		Co-advisor
	Assistant Professor Somkiat Kanlayapruk		Co-advisor
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2010

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to study the states of internal quality assurance in schools under Buriram Educational Service Area Office 1; 2) to study the problems of internal quality assurance in schools under Buriram Educational Service Area Office 1; and 3) to compare the level of problems of internal quality assurance in schools under Buriram Educational Service Area Office 1, classified by school sizes. The samples were 388 school directors, deputy school directors, quality assurance teachers, and teachers under Buriram Educational Service Area Office 1 in academic year 2008. The research instrument was a 3-part questionnaire, including check list, rating scale, and open form with its reliability at .9648. The statistics used to analyze the data collected were percentage, mean, standard deviation, and F-test. The statistical significant difference was set at .05.

The results of this research were as follows:

1. The results of the states of internal quality assurance in schools as perceived by the school directors, deputy school directors, quality assurance teachers, and teachers as a whole and in each aspect were at much levels in all three aspects, namely, preparation, operation, and school internal quality assurance.
2. The results of the problems of internal quality assurance in schools as perceived by the school directors, deputy school directors, quality assurance teachers, and teachers as a whole and in each aspect were at least levels and the mean scores of three aspects were similar.

3. The comparisons of the problem levels of internal quality assurance in schools as perceived by the school directors, deputy school directors, quality assurance teachers, and teachers as a whole and in each aspect were not different.

4. The suggestions about the states and problems of internal quality assurance in schools as perceived by the school directors, deputy school directors, quality assurance teachers, and teachers under Buriram Educational Service Area Office were that the first six issues were: 1) the schools and organizations involved should develop and train teachers and personnel the knowledge and understanding about the internal quality assurance in schools systematically; 2) the schools should appoint the strategic development system of internal quality assurance in schools rapidly; 3) the schools should build up the awareness of teachers and personnel about the importance of the internal quality assurance in schools; 4) the schools should issue the policy, and guidelines of internal quality assurance in schools explicitly; 5) the schools should apply the internal quality assurance to develop the learning, and teaching activities; and 6) the schools should be continually assisted from the relevant organizations about the internal quality assurance.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงโดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร. สาธิต ผลเจริญ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ. ดร.ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ และ ผศ. สมเกียรติ กัลยพฤกษ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร. สุรัชย์ ปิยากุล ผศ. ปิยะนันท์ สายัณห์ปทุม กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกในการประสานงานจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่าน คือ นายมานะ อักษรณรงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษابุรีรัมย์ เขต 1 นายชาญชัย ไชยพิศ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านตลุงเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษابุรีรัมย์ เขต 1 นายวิเชียร วณิชชาพัทร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวายจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษابุรีรัมย์ เขต 1 และนายโกวิท หมวกโรสง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวายสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษابุรีรัมย์ เขต 4 ที่ได้กรุณาตรวจและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษابุรีรัมย์ เขต 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์แจ้งให้ผู้ดำเนินการโรงเรียน ได้กรุณาออกแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดามารดา บุรพาจารย์ คณาจารย์และขอขอบคุณผู้มีส่วนในการช่วยเหลือเกื้อกูล ตลอดทั้งภรรยา และบุตรที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย

ฐานะ สายวาริรัตน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
กฎหมายเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	8
ความหมายของคุณภาพ.....	8
ความหมายของคุณภาพการศึกษา.....	9
ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	9
ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	11
แนวทางการดำเนินการไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา.....	12
กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา.....	13
การประกันคุณภาพภายในโรงเรียน.....	14
ความหมายของคำว่า การประกันคุณภาพภายในโรงเรียน.....	14
หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน.....	14
สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน.....	16
การเตรียมการก่อนดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน.....	17
การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน.....	18
การวางแผน.....	18
การปฏิบัติตามแผน.....	22
การตรวจสอบ.....	23
การนำผลการประเมินมาปรับปรุง.....	26

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
การรายงานผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน.....	29
การประเมินตนเอง.....	29
การรายงานประจำปี.....	31
ผลสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน.....	33
ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน.....	36
ขนาดของสถานศึกษา.....	38
มาตรฐานการศึกษา.....	39
มาตรฐานการศึกษาชาติ.....	40
มาตรฐานการศึกษาเพื่อประเมินภายนอก และตัวปงชี้.....	43
มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
งานวิจัยในประเทศ.....	53
งานวิจัยต่างประเทศ.....	59
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การสร้างเครื่องมือ.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	101
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	101
สมมติฐานของการวิจัย.....	101
วิธีดำเนินการวิจัย.....	102
สรุปผลการวิจัย.....	103
อภิปรายผล.....	104
ข้อเสนอแนะ.....	108
บรรณานุกรม.....	110
ภาคผนวก.....	121
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	122
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล.....	127
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	130
ภาคผนวก ง คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	142
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	151

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คุณภาพของคน เป็นปัจจัยหลักสู่ความสำเร็จของการพัฒนาประเทศ และการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่าง เป็นสุขต้องอาศัยหลักการวิธีการบริหารที่มีคุณภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545, 5)

ดังนั้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 ซึ่งถือว่าเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายในการจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบัน จึงได้ กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นซึ่งได้กำหนดไว้ในหมวดที่6 มีสาระบัญญัติ เกี่ยวกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ระบุไว้ในมาตรา47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มาตรา 49 ให้มีสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพของสถานศึกษามีฐานะเป็นองค์กรมหาชนทำหน้าที่ประเมินการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา เพราะในอดีตที่ผ่านมาการจัดการศึกษาของไทยไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนจะเปลี่ยนไปตามนโยบายทางการเมือง (รุ่ง แก้วแดง, 2544, 59) ทำให้การจัดการศึกษายังไม่สนองความต้องการของสังคมได้เท่าที่ควร ซึ่งจะสังเกตได้จากกระแสเรียกร้องอย่างรุนแรงทั้งจากผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานที่รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่มีความต้องการให้การศึกษาที่มีคุณภาพสูง ต้องการให้มีการตรวจสอบมากขึ้น ผู้ปกครองต้องการรู้ว่าบุตรหลานของตนเมื่ออยู่โรงเรียนทำอะไรได้ดีเพียงใดและมีคุณลักษณะตามที่ ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมต้องการหรือไม่ โรงเรียนหรือสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามหน้าที่ตามมาตรฐานหรือไม่อย่างไร (สัมฤทธิ์ กางเพ็ง, 2544,34) และการจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลสังคมและประเทศชาติยิ่งเมื่อต้องเผชิญกับความคาดหวังของสังคมที่จะให้การศึกษาที่มีบทบาทในการเตรียมคนให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในสังคมโลกด้วยแล้วก็ยิ่งเห็นความล้มเหลวและความ ล้าหลังที่เป็นปัญหาของการศึกษามากขึ้น (รุ่ง แก้วแดง, 2542, 2) คุณภาพการจัดการศึกษาของไทยที่ผ่านมาจึงไม่ได้มาตรฐาน ตามข้อมูลจากผลการ

ประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งได้สรุปผลการประเมินภายนอกกรอบแรกสำหรับโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้ มาตรฐานด้านผู้เรียนที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ได้แก่ ความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบการมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพที่สุจริตมาตรฐานด้านตัวครูที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ได้แก่ ครูยังขาดทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการสอนไม่มีประสิทธิภาพมาตรฐานด้านผู้บริหารที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ได้แก่ ผู้บริหารยังขาดทักษะในการบริหารงานวิชาการ (ธีระ รุญเจริญ, 2550, 23)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ การศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีการศึกษา 2540-2550 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ คือ วิชาคณิตศาสตร์ เฉลี่ยร้อยละ 41.62 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง แต่วิชาภาษาอังกฤษมีค่าคะแนนต่ำสุด เฉลี่ยร้อยละ 29.73 จุดอ่อนในการจัดการศึกษา คือ สถานศึกษา ขาดแคลนครูผู้สอนตรงกับสาขาวิชาเอกที่สอน คุณภาพผู้เรียนเฉลี่ยแล้วยังต่ำยังไม่ได้มาตรฐานการศึกษากล่าวคือ ผู้เรียนขาดความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรมจริยธรรม หลักสูตรสถาน ศึกษายังไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น (แผนยุทธศาสตร์การปฏิบัติราชการ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับที่สอง ระยะ 4 ปี พ.ศ. 2551 - 2554 ของสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1, 7-9) จากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในการติดตามการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อติดตามตรวจสอบถึงปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในว่าเป็นเพราะสาเหตุใดนักเรียนจึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และสถานศึกษาประสบกับปัญหาด้านใดบ้างในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ปัญหาที่พบคือ ปัญหาภายในหรือปัญหภายนอกสถานศึกษา มีแนวทางแก้ปัญหาอย่างไรเพื่อเป็นหลักประกันให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและมั่นใจได้ว่า สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างมีคุณภาพ ต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อให้เกิดกลไกในการตรวจสอบและกระตุ้นให้หน่วยงานทางการศึกษามีการควบคุมคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา จัดทำรายงานผลการประเมินภายในประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องสภาพและปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพื่อให้ทราบสภาพและปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน เปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยศึกษาจากแบบสอบถามความคิดเห็นของครูบุคลากรในโรงเรียน โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน เพื่อที่จะนำข้อมูลสารสนเทศจากผลการวิจัยครั้งนี้ ไปพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานการศึกษา นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรต้องการ นักเรียนเป็นคนดี มีปัญหา มีความสุข ดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สมมุติฐานของการวิจัย

ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีความแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย.

1. ทำให้ทราบสภาพและปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
2. เป็นข้อมูล สารสนเทศแก่ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยกำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 3414 คน ได้แก่

1.1.1 ครูบุคลากรโรงเรียนขนาดใหญ่ 26 โรงเรียน จำนวน 1082 คน

1.1.2 ครูบุคลากรโรงเรียนขนาดกลาง 124 โรงเรียน จำนวน 1653 คน

1.1.3 ครูบุคลากรโรงเรียนขนาดเล็ก 69 โรงเรียน จำนวน 679 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มประชากรกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เกรซี และ มอร์แกน (Kerjcie & Morgan อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2538, 187) ได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยเทียบบัญญัติไตรยางศ์และวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 388 คน ดังนี้

1.2.1 ครูบุคลากรโรงเรียนขนาดใหญ่ กลุ่มตัวอย่าง 5 โรงเรียน จำนวน 122

คน

1.2.2 ครูบุคลากรโรงเรียนขนาดกลาง กลุ่มตัวอย่าง 30 โรงเรียน จำนวน 188

คน

1.2.3 ครูบุคลากรโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่าง 13 โรงเรียน จำนวน 78

คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 สถานภาพตำแหน่ง

2.1.1.1 ครูบุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 1 ได้แก่ ผู้อำนวยการ หรือผู้รักษาราชการแทน รองผู้อำนวยการ ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน และ ครูผู้สอน

2.1.2 ขนาดโรงเรียน ได้แก่

2.1.2.1 โรงเรียนขนาดใหญ่

2.1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง

2.1.2.3 โรงเรียนขนาดเล็ก

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต1 ซึ่งแบ่งเป็น 3 ชั้นตอน ดังนี้ (ธีระ รุจเจริญ, 2550, 81 - 87)

2.2.1 การเตรียมการก่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

2.2.1.1 เตรียมความพร้อมของครูบุคลากร

2.2.1.2 การแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ

2.2.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

2.2.2.1 วางแผนการปฏิบัติงาน (Plan)

2.2.2.2 ดำเนินการตามแผน (Do)

2.2.2.3 การตรวจสอบประเมินผล (Check)

2.2.2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Action)

2.2.3 การรายงานผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

2.2.3.1 การจัดทำรายงานประเมินตนเอง

2.2.3.2 การจัดทำรายงานประจำปี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยประกอบด้วยกระบวนการวางแผน (Plan) กระบวนการดำเนินงานตามแผน (Do) กระบวนการตรวจสอบประเมินผล (Check) และกระบวนการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Action) โดยสถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับ กรอบนโยบายการจัดการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด วิทยาลัยฯ พันธกิจ ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษา เมื่อดำเนินงานตามแผนงานโครงการแล้ว ต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด และสาธารณชน

2. ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน หมายถึง ข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรค ที่เป็นสาเหตุให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนไม่บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งวัดได้จากการตอบแบบสอบถามของครูบุคลากรใน 3 ด้าน ได้แก่ การเตรียมการก่อนดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ด้านการดำเนินการ เช่น การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา และด้านการจัดทำรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี

3. การประกันคุณภาพภายในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน 1. การเตรียมการก่อนดำเนินงาน ได้แก่ การเตรียมความพร้อมครูบุคลากร การแต่งตั้งกรรมการผู้รับผิดชอบ 2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการนำผลการประเมินมาปรับปรุง 3. การรายงานผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับสังคมว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพผู้จบการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานตามจุดหมายของหลักสูตรและความต้องการของสังคม

4. มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล ตรวจสอบ ประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษابูรีรัมย์ เขต 1 ประกอบด้วย 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอสำปลายมาศ อำเภอขำนิ และอำเภอบ้านด่าน

6. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษابูรีรัมย์ เขต 1

7. ครูบุคลากร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน และครูผู้สอน ในโรงเรียนนั้น

8. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การกำหนดโรงเรียนตามจำนวนนักเรียนที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ขนาดใหญ่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 501 - 1500 คนขึ้นไป ขนาดกลางมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 500 คน ขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 120 คนลงมา (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษابูรีรัมย์ เขต 1 2551, 18 - 21)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. กฎหมายเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
3. การประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
4. สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
5. ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
6. ขนาดของโรงเรียน
7. มาตรฐานการศึกษา
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

กฎหมายเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นภาระงานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและให้มีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา กำหนดไว้ ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 6 มาตรา 47 ได้กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 49 ให้มีสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน

ที่มีหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผล การจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนว การจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ตามกำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีการประเมินภายนอก ของสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลงานต่อ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, 24-25)

สรุปได้ว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน เป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด และถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

ความหมายของคุณภาพ

คุณภาพเป็นเรื่องของจิตสำนึกที่ใฝ่คุณภาพ ประสานกับการทำงานที่เป็นระบบของคน คุณภาพที่เกิดจากคนนอกมากกระตุ้นเร่งเร้า หรือมาสร้างระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ จะไม่ใช่คุณภาพ ที่จริงจังยั่งยืนมากนัก ในสถาบันการศึกษาหัวใจสำคัญของคุณภาพอยู่ที่จิตสำนึกและการทำงานของ คนในหน่วยงานโดยเฉพาะตัวของครู อาจารย์ (อมรวิชัย นาคทรพรพ, 2540, 183)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2538, 189) ได้ให้ความหมายของ คุณภาพว่า คุณภาพ คือ ลักษณะความดีหรือลักษณะประจำบุคคลหรือสิ่งของ

วิฑูรย์ สิมะโชติ (2541, 2 - 8) ได้รวบรวมความหมายของคุณภาพไว้ดังนี้

1. คุณภาพ หมายถึง ความเหมาะสมกับการใช้งาน
2. คุณภาพ หมายถึง เป็นไปตามที่ต้องการหรือเป็นไปตามที่กำหนดไว้
3. คุณภาพ หมายถึง ความพึงพอใจของลูกค้า
4. คุณภาพ หมายถึง คุณลักษณะต่าง ๆ ทั้งหมดของผลิตภัณฑ์ (สินค้า) หรือบริการที่

แสดงถึงความสามารถในการสนองความต้องการที่กำหนดไว้

วรภัทร ภูเจริญ (2544, 6) ให้ความหมายคุณภาพในสมัยโบราณว่า หมายถึง ของดี ของหายาก ของแพง และให้ความหมายคุณภาพในยุคอุตสาหกรรมว่า หมายถึง ของที่ถูกใจ ผู้ผลิตและผู้บริโภค

คุณภาพเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาในทุกวงการ ไม่ว่าจะเป็นทางธุรกิจหรือการศึกษา ผู้บริหารจะต้องสร้างให้ได้ด้วยการสร้างคนให้มีคุณภาพ โดยการสร้างคนให้ทำงานได้อย่างถูกต้อง ตั้งแต่เริ่มแรกและสร้างคนให้มีจิตสำนึกแห่งคุณภาพในหน้าที่การงานที่ตนเองรับผิดชอบ เมื่อคนมี

คุณภาพองค์กรก็มีคุณภาพไปด้วย คุณภาพของสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญ คือ คุณภาพของผลผลิต (นักเรียน) การที่จะได้มาซึ่งคุณภาพของผลผลิตที่ลูกค้าพอใจนั้นต้องมาจากคุณภาพของกระบวนการและคุณภาพของบุคลากรที่มีคุณภาพ กระบวนการที่มีคุณภาพต้องเป็นกระบวนการที่ครบวงจร คนที่จะมีคุณภาพได้นั้นต้องได้รับฝึกอบรม ศึกษาเรียนรู้ เพื่อให้ทำงานได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ รู้ถึงวิธีการทำงานที่ถูกต้อง (จ๋าวริส นองมาก, 2540, 2 ; วิฑูรย์ สิมะโชคดี, 2541, 8)

สรุปได้ว่า คุณภาพ หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐาน ความเป็นเลิศ ความสมบูรณ์แบบความดีประจำบุคคลหรือสิ่งของ หรือการบริการซึ่งแสดงถึงความมีมาตรฐานที่ตอบสนองความต้องการ ความสามารถสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้า ความสามารถลดความสูญเสียจำนวนของเสีย ลดปัญหาการร้องเรียนจากลูกค้า ลดต้นทุนในการผลิตลงได้

ความหมายของคุณภาพการศึกษา

กรมวิชาการ (2542, 3) ให้นิยามคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วนตามความคาดหวังของหลักสูตร อันเป็นผลมาจากการที่หน่วยงานและบุคคลทุกระดับทุกฝ่าย ทั้งจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชนจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

สมศักดิ์ สินธุเวชญ์ (2541, 27) ให้ความหมายคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง การที่ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วนตามความคาดหวังของหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, 16) กล่าวว่า คุณภาพของผู้เรียน หมายถึง คุณภาพของผู้เรียนที่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและได้มาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพของนักเรียน จุดมุ่งหมายของคุณภาพนักเรียนก็แบ่งออกเป็นหลายด้าน เช่น ด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านคุณภาพชีวิต เป็นต้น

สรุปได้ว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด และตามมาตรฐานการศึกษา เป็นที่ยอมรับของสังคม

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง ตลอดจนผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชนและสังคม โดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ หรือมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการ "ป้องกัน" ไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตไม่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545, 7)

กษมา วรวรรณ ณ อุทยาน (2541, 18) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประกันคุณภาพ การศึกษา หมายถึง ระบบประกันคุณภาพที่เกิดขึ้นในงานประถมศึกษา เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการ การศึกษาจะบรรลุจุดสำคัญคือ เด็กได้รับการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา อย่างน้อยในระดับพื้นฐานที่เด็กไทยทุกคนพึงได้รับและมีโอกาสพัฒนาไปจนเต็มตามศักยภาพของ แต่ละคน

ไพบุลย์ แจ่มพงษ์ (2541, 39) ได้ให้ความหมายว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็น มาตรการที่กำหนดแนวปฏิบัติ หรือแนวทางในการดำเนินงานในการจัดการศึกษา เพื่อจะช่วยให้ การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีหลักประกันว่า นักเรียนจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและ เป็นที่ยอมรับของสังคม

สมคิด พรหมจ้อย (2544, 41) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนิน กิจกรรมและภารกิจต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการ การบริการ การจัดการ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับ ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง คือ นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการ ทางอ้อม คือ สถานประกอบการ ประชาชนและสังคม ในการที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจที่จะส่งลูกหลานมาเข้า เรียนในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ

สมศักดิ์ สินธุเวชญ์ (2542, 153) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการ รับประกันระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา เป็นการสร้างความมั่นใจว่า ผลผลิตเมื่อ ออกมาจากกระบวนการแล้วจะมีคุณภาพที่ตรงตามความต้องการของลูกค้านั้นคือ ผลผลิตต้อง ตอบสนองลูกค้าและเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนได้มี ส่วนร่วมรับผิดชอบ ร่วมตัดสินใจในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษา

ถนุพล ชุมวรจ้อย (2545, 14 - 15) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการ พัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และ สังคมว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนที่จบการศึกษามีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคม

จึงสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียน ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม โดยรวม ทั้งนี้เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนา การศึกษาให้มากขึ้น

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 6 มาตราที่ 47 - 51 ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ดังนั้นสถานศึกษาต้องพัฒนาจัดการศึกษาของตนและแสดงภาวะความรับผิดชอบต่อประจักษ์แก่สังคมว่า สถานศึกษามีประสิทธิผลใน 2 ประเด็นหลัก ดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง

2. สถานศึกษามีศักยภาพในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนบรรลุผลตามมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดมีการดำเนินการพัฒนาสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษาเป็นภารกิจเร่งด่วนของทุกกรม โดยมีการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการนิเทศให้คำแนะนำในเรื่องการประกันคุณภาพ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง กระทรวงศึกษาธิการจึงมอบให้กรมวิชาการรับผิดชอบแผนงานประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นแผนงานหลักของการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีภาระงานที่สำคัญ คือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, 3 - 4)

สิปพนนท์ เกตุทัต และคนอื่นๆ (2540, 208) ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาหลายประการ ดังต่อไปนี้

1. สถานศึกษาทุกระดับจะต้องมีกลไกควบคุมคุณภาพการเรียนการสอนที่ดี นับตั้งแต่คุณภาพการสอนของครู คุณภาพของห้องสมุด คุณภาพของการบริการต่าง ๆ ที่จัดให้นักเรียนหรือนักศึกษา โดยกลไกดังกล่าวต้องเป็นกลไกที่ชัดเจนตรวจสอบได้

2. หน่วยงานและสังคมภายนอกต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและดูแลคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะหน่วยงานที่เป็นผู้ใช้บัณฑิต

3. ต้องมีการนำข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาไปประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สถาบัน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพและความชอบธรรมในการนำเงินประชาชนมาใช้ในการศึกษา

4. สื่อมวลชนต้อง เล่นข่าวการศึกษาในด้านคุณภาพมากขึ้น เพื่อสร้างความตระหนักแก่ประชาชน และกระตุ้นให้หน่วยงานที่จัดการศึกษาสนใจเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจัง

5. การให้หน่วยงานที่เป็นกลางทำการประเมินคุณภาพและจัดอันดับสถาบันการศึกษา (Ranking) เช่น ที่มีการจัดในหลายประเทศ และใช้ประโยชน์จากข้อมูลการประเมินนี้เพื่อผลักดันสถาบันศึกษาด้านคุณภาพต่อไป

สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งที่โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความสนใจ ให้ความรู้ความเข้าใจ ให้คำแนะนำ ตลอดจนสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้โรงเรียนมีความมั่นใจ สามารถดำเนินกิจกรรมการประกันคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง

แนวทางการดำเนินการไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา

กรมวิชาการ (2542, 10) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษาโดยมีเป้าหมาย ดังนี้

1. พัฒนาบุคลากร

- 1.1 สร้างจิตสำนึกในการทำงานให้แก่บุคลากรของโรงเรียนให้รักการทำงาน
- 1.2 พัฒนาบุคลากรของโรงเรียน
- 1.3 พัฒนาด้านความรู้ของบุคลากร

2. พัฒนาการทำงาน

- 2.1 ให้โรงเรียนมีการบริหารระบบคุณภาพในการทำงาน
- 2.2 ให้มีการทำงานเป็นทีมโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน
- 2.3 ให้มีการทำงานเป็นมาตรฐาน
- 2.4 ให้มีระบบการประเมินตนเอง

3. จัดให้มีระบบประเมินโรงเรียนและรายงานความก้าวหน้า ด้านการเรียน การสอน และด้านการควบคุมคุณภาพในแต่ละปีการศึกษา โดยโรงเรียนหรือบุคคลภายนอกเป็นผู้ประเมิน

4. สร้างมาตรการการจูงใจ ประกาศเกียรติคุณ การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง

ประเสริฐ จรรย์านุกูล (2539, 80 - 81) ได้เสนอแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ 2 แนวทาง ดังนี้

1. ประกันว่าสถาบันได้ดำเนินงานมีผลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ก่อนเป็นการล่วงหน้า การดำเนินการโดยผ่านองค์กรวิชาชีพหรือองค์กรร่วมมีระหว่างสถาบัน โดยทั่วไปจะใช้วัตถุประสงค์ในการวัดคุณภาพ การเลือกเกณฑ์หรือมาตรฐานจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก ซึ่งมีความแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ และแต่ละประเภทของสถาบันมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นที่จะมีเกณฑ์มาตรฐานระหว่างชาติ ในบางสาขาวิชาและบางสถาบันใช้เกณฑ์ที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในต่างประเทศมาใช้ในการประเมินสถาบัน

2. การประกันว่าสถาบันได้ดำเนินงานบรรลุพันธกิจ (Mission) และเป็นไปตามความคาดหวังของกลุ่มผลประโยชน์ร่วม การวินิจฉัยต้องพิจารณาทั้งความเหมาะสมของพันธกิจและความสามารถดำเนินงานได้สำเร็จครบสมบูรณ์ จุดเน้นจะอยู่ที่ผลผลิตทางการศึกษาซึ่งวัดได้จากความสามารถของผู้เรียน ความสามารถในการทำงานและความสามารถทางสังคมให้ความสนใจกับกระบวนการ สนใจผลที่เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งได้พยายามที่จะวัดคุณค่าส่วนเพิ่ม (Added Value) มุ่งประเมินผลตามพันธกิจของสถาบันและตัวผู้เรียน

เจษฎา แซ่มประเสริฐ (2540, 39) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาตามแนวของ ISO 9000 ไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการที่จะแยกมาตรฐานของโรงเรียนต่าง ๆ ที่ยังไม่เข้ามาตรฐาน เครื่องชี้วัดเบื้องต้นที่จะบ่งชี้ถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียนในขณะนี้ คือ การบริหารการใช้หลักสูตร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความศรัทธาของผู้ปกครองและชุมชน

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า แนวทางการดำเนินการไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษานั้น เป็นการพัฒนาการทำงานของครู บุคลากร การบริหารจัดการของผู้บริหาร เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ให้ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2550, 81) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการประกันคุณภาพโดยทั่วไปมี 3 ขั้นตอน

1. เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน
2. การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
3. การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดในระดับเขตพื้นที่การศึกษาย และระดับกระทรวง

สรุปได้ว่า กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา หมายความว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนที่ประกอบไปด้วย การกำหนดมาตรฐานของโรงเรียน แล้วมีการควบคุมคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐาน และมีการประเมินการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ

การประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

ความหมายของคำว่าประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, 6) ให้ความหมายไว้ว่า กระบวนการบริหารการศึกษาที่ทุกสถานศึกษาดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อันประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผล และปรับปรุงการดำเนินการ โดยสถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรฐานการศึกษา เป้าหมาย ปรัชญา ชรรมนุญสถานศึกษา กำหนดระยะเวลาการดำเนินการที่ชัดเจน ติดตามผลการดำเนินงานของตนเองอย่างต่อเนื่องและนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในการดำเนินการเน้นการประสานงานและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ได้แก่ ครู บุคลากร ผู้ปกครอง องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง มีการจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายในเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

สัมฤทธิ์ กางเพิง (2544, 36) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนว่า การประเมินผลและติดตามผลตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในโรงเรียน โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ในการประเมินคุณภาพการศึกษา

อารีรัตน์ วัฒนสิน (2545, 12) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนว่า กระบวนการบริหารจัดการศึกษาทุกด้านของสถานศึกษาเป็นภาระงานปกติของสถานศึกษาที่ได้รับ การดูแลเอาใจใส่ จัดระบบให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่วางแผนจนถึงการประเมินตนเอง ปรับปรุงพัฒนางานของตนในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับหลักสูตรเป็นที่ยอมรับของนักเรียน ครู บุคลากรของสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องให้ได้มาตรฐาน จนสร้างความมั่นใจให้กับสังคมว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานความมุ่งหมายของหลักสูตรและความต้องการของสังคม

หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, 11) ได้กำหนดหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาไว้ 3 ข้อ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหาย โดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของโรงเรียน โดยโรงเรียนต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์ ชุมชน เขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด เป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิดช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคมและประเทศชาติ

กรมวิชาการ (2544ก.13-16) ได้กำหนดหลักการสำคัญเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในไว้ ดังนี้

1. คุณภาพการศึกษาจะเน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้กับผู้บริโภครวม ทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครองและสังคม

คุณภาพภายใน หมายถึง ความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ที่สร้างความพึงพอใจให้กับโรงเรียน ผู้ปกครองและสังคม

คุณภาพภายนอก หมายถึง ความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของผู้เรียนที่มีต่อ ความจำเป็น ความอยู่รอด เป็นการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม ของประเทศชาติ สามารถแข่งขันกับธุรกิจการค้าและทางเทคโนโลยีระดับภูมิภาคและระดับโลก

2. การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลยุทธ์เชิงรุก โดยมุ่งเน้นที่การวางแผนและเตรียมป้องกันล่วงหน้าเพื่อมิให้มีปัญหาเกิดขึ้น มิใช่เป็นการแก้สถานการณ์เฉพาะหน้า

3. การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการสร้างความมั่นใจที่อยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา มีข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ กระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์ หลักตรรกศาสตร์และความสมเหตุสมผล

4. การตรวจสอบจุดประสงค์สำคัญในการวัดประเมินผลของการประกันคุณภาพการศึกษา คือ ทำอย่างไรให้ได้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนและปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ไม่ได้เป็นการจับผิดหรือการตัดสินใจให้รางวัลหรือการลงโทษ

5. ให้ถือว่าการประกันคุณภาพเป็นการออกแบบ และกระบวนการทำงานเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

6. การประกันคุณภาพการศึกษา จะเน้นความสำคัญของการสร้างองค์ความรู้ ทักษะ และเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เป็นการสร้างโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

7. การประกันคุณภาพการศึกษา จะให้ความสำคัญในเรื่องการประสานสัมพันธ์ภายในระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับและเป็นการสร้างความร่วมมืออันดีของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ปัจจัยสำคัญของการประเมินคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ภาวะความเป็นผู้นำ ความตั้งใจจริงของผู้บริหารสถานศึกษา และการกระจายอำนาจความรับผิดชอบที่เหมาะสมตามหลักการบริหารนั้น การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ และกระบวนการพัฒนาคนในสถานศึกษาให้มีคุณภาพนั้น จะต้องใช้กระบวนการบริหารที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยไม่หยุด ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาจะต้องมีการร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนว่า ต้องการพัฒนาเด็กให้มีคุณสมบัติอย่างไร และถ้าจะให้เด็กมีคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว ผู้บริหารและครูตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันหาแนวทางในการพัฒนาเด็กไปสู่เป้าหมายนั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543ก, 8)

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการทำงานของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหาร ครูบุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ชุมชนเข้ามาร่วมกันวางแผน ร่วมกันดำเนินงาน ร่วมกันตรวจสอบ ติดตามประเมินผล เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูล หรือผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ว่าอยู่ในระดับใด บรรลุเป้าหมาย บรรลุมาตรฐานการศึกษาตามที่วางแผนไว้หรือไม่ เกิดผลดีต่อนักเรียนมากน้อยระดับใดหรือมีจุดที่ต้องปรับปรุง

สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยดำเนินการเป็นขั้นตอนตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากำหนด ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือขั้นตอนการเตรียมการ การดำเนินการ และการรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ซึ่งมีสภาพการดำเนินงานเป็นขั้นตอนดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2546, 13)

1. การเตรียมการก่อนดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการเรียนการสอน ควรมีการเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ การเตรียมการมีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ได้กำหนดแนวทางในการเตรียมการประกันภายในไว้ดังนี้

1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร ปัญหาสำคัญในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การที่บุคลากรยังเข้าใจไม่ชัดเจนว่า การประกันคุณภาพภายในก็คือการบริหารคุณภาพการทำงานตามปกติและเป็นงานที่ต้องทำอยู่แล้ว จึงทำให้รู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระ และบุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคยกับการเน้นคุณภาพ และวิธีการทำงานที่มีการตรวจสอบบางครั้งจึงเกิดการต่อต้าน จำเป็นต้องสร้างความตระหนักและพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรเป็นอันดับแรก โดยดำเนินการดังนี้

1.1.1 การสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีม เป็นเรื่องที่บุคลากรทุกคนต้องร่วมกันทำงานเป็นทีม มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน โดยรูปแบบที่ควรใช้ ได้แก่

1.1.1.1 มีบุคลากรแกนนำที่มีความพร้อมในด้านความรู้ ควรจัดการประชุมเพื่อสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นคุณค่าของการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วิทยากรของสถานศึกษาเองเพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของครูที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและศักยภาพของสถานศึกษาที่สามารถพึ่งตนเองได้ อันเป็นปรัชญาของการประเมินแนวใหม่ที่ต้องการให้บุคลากรภายในเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาตนเอง

1.1.1.2 ในกรณีที่มอบหมายบุคลากรแกนนำ ชี้แจงทำความเข้าใจกับเพื่อนร่วมงานด้วยตนเองไม่ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องหาวิทยากรภายนอกที่มีคุณภาพมาช่วยให้ความรู้ความเข้าใจให้กับครูบุคลากร

1.1.1.3 การให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรนั้นต้องดำเนินการพร้อมกันทุกคนไม่ให้ความรู้เฉพาะผู้รับผิดชอบเท่านั้น

1.2 การพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน รูปแบบที่ควรใช้คือ

1.2.1 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ครูบุคลากรทุกคนเข้าร่วมประชุมโดยแกนนำหรือวิทยากรที่มีความรู้ความเข้าใจ

1.2.2 การจัดประชุมควรจัดเป็นช่วง ๆ ตามกิจกรรมที่จะดำเนินการ ดังนี้

ช่วงแรก เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับภาพรวมของระบบประกันคุณภาพภายใน

ช่วงที่ 2 เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการกำหนดกรอบและวางแผนการประเมิน จากนั้นดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามกรอบและแผนการประเมิน

ช่วงที่ 3 เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการประเมินและการเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self Study Report : SSR) โดยประชุมหลังจากที่มีการปฏิบัติงานและมีการประเมินตนเองตามแผนไปแล้วระยะหนึ่ง

1.3 การแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544, 3) ควรมีลักษณะดังนี้

1.3.1 มีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับ การประเมินผลภายใน มีแรงจูงใจในการประเมินผลภายใน นอกจากนี้ควรมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือ การประเมินผลมาตรฐานการจัดการศึกษา การประมวลผล และการเขียนรายงานผลการประเมิน

1.3.2 คณะกรรมการการประเมินภายในควรประกอบด้วย ครูบุคลากร ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง หรือคณาจารย์ของสถานศึกษา จากนั้น คณะกรรมการกำหนดแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน กำหนดบทบาทของ คณะกรรมการ

สรุปได้ว่า การเตรียมการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาจะต้องเตรียมความพร้อมของบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน มีความตระหนัก มีเจตคติที่ดี รู้จักทำงานเป็นทีม มีความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเป็นอย่างดี มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานชัดเจน มีการกำกับดูแลช่วยเหลือ ประสานงานอย่างต่อเนื่อง

2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

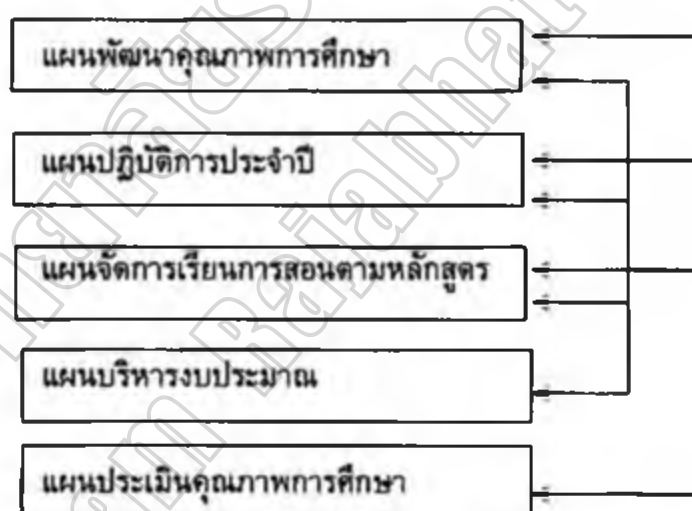
เมื่อสถานศึกษาได้เตรียมความพร้อมเสร็จเรียบร้อยแล้วให้ดำเนินการตามขั้นตอน การประกันคุณภาพภายในตามขั้นตอนของ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2546, 17-49) ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและ ประเมินผล การพัฒนาปรับปรุง ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการร่วมกันทุกขั้นตอน โดยมีรายละเอียด แต่ละขั้นตอนดังนี้

2.1 การวางแผน มีผู้ให้ความหมายของวางแผนไว้อย่างหลากหลายแต่นำมา กล่าวเฉพาะที่สำคัญ ดังนี้

การวางแผน หมายถึง การคิดหาทางเลือกล่วงหน้าในการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดโดย ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดให้ได้ผลคุ้มค่ามากที่สุด โดยการดำเนินงานเป็นขั้นตอนอย่างเป็น

ระบบเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2540 ค, 50)

การวางแผน หมายถึง การกำหนดแผนงานหรือวิธีการปฏิบัติงานไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อผลสำเร็จตามต้องการ การวางแผนจะเกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจพิจารณาถึงผลสำเร็จตามต้องการและหาหนทางให้ได้ตามที่ตั้งเป้าไว้ ในทางปฏิบัติการวางแผนผู้บริหารจะทำการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคตและจะคิดวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป้าหมายผลงานต่าง ๆ หรือแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมที่จะช่วยให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (ธงชัย สันติวงศ์, 2543, 13) แผนที่สถานศึกษาต้องจัดทำ ได้แก่ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นแผนระยะยาวที่ครอบคลุมเป้าหมายและแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีเป็นแผนระยะสั้นภายใน 1 ปี กล่าวถึงเรื่องที่จะดำเนินการและวิธีดำเนินการ แผนการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตร แผนการประเมินคุณภาพการศึกษาและแผนการบริหารงบประมาณ ซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันดังภาพที่แสดงต่อไปนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2546, 18)

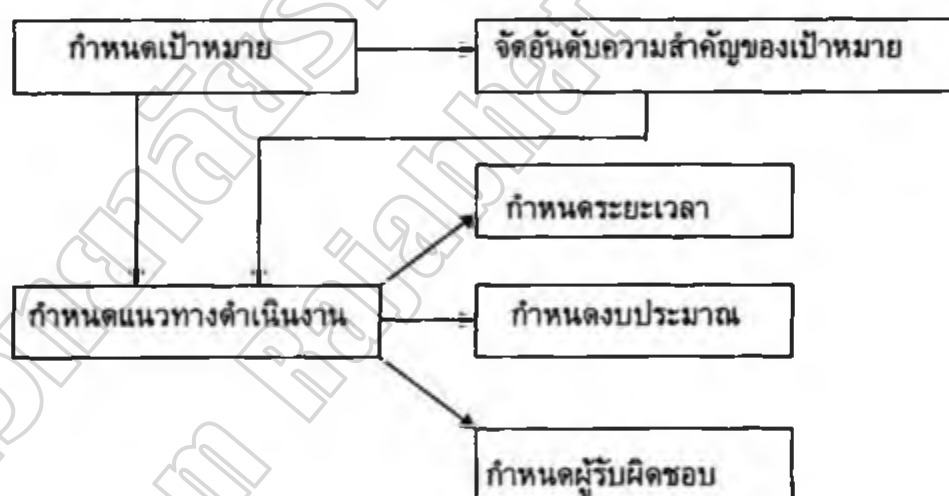
ภาพประกอบ 1 ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของแผนที่สถานศึกษาควรจัดทำ

ลักษณะของแผนที่ดี ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, (2540,54) กล่าวว่า แผนที่ดีมีลักษณะ ดังนี้

1. มีนโยบายและวัตถุประสงค์ชัดเจน แน่นนอน เข้าใจง่าย
2. มีความสอดคล้องกับแผนในระดับอื่น

3. มีการพิจารณานำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 4. มีความยืดหยุ่น สามารถที่จะปรับหรือแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้
 5. ให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมในการจัดทำและดำเนินการตามแผน
 6. กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ การดำเนินการและตัดสินใจทุกขั้นตอน
 7. ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานและการตัดสินใจทุกขั้นตอน
 8. กำหนดระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผล ใช้จ่ายเงินทุกขั้นตอน
- ขั้นตอนการวางแผน

ในการวางแผนใด ๆ ก็ตามจะมีขั้นตอนการวางแผนที่สำคัญ คือ การกำหนดเป้าหมาย การจัดอันดับสำคัญของเป้าหมาย การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาการดำเนินการ การกำหนดผู้รับผิดชอบหรือผู้ดำเนินการ และกำหนดงบประมาณที่ใช้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2546, 19)

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการวางแผนการประกันคุณภาพภายใน

จากภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการวางแผนของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษามี 6 ขั้นตอน คือ การกำหนดเป้าหมาย จัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดแนวทางการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาดำเนินการ กำหนดผู้รับผิดชอบและกำหนดงบประมาณ รายละเอียดดังนี้

2.1.1 การกำหนดเป้าหมาย

การวางแผนควรจะเริ่มจากการกำหนดเป้าหมายที่แสดงถึงคุณลักษณะหรือคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งควรระบุให้ชัดเจนในธรรมนูญสถานศึกษาและใช้เป็นหลักหรือทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา หลังจากนั้นก็จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา ซึ่งควรครอบคลุมลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน การบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน ทรัพยากร สภาพแวดล้อม การประเมินผล การกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และการรายงาน การกำหนดเป้าหมายอาจทำได้ โดยการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ ต่อไปนี้

2.1.1.1 เป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่เป็นความต้องการของส่วนรวมจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หลักการ นโยบาย มาตรฐานต้นสังกัดและมาตรฐานเพื่อประเมินภายนอก

2.1.1.2 ปัญหาความต้องการของชุมชน

2.1.1.3 ศักยภาพหรือความสามารถ และข้อมูลสารสนเทศในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาซึ่งแสดงในภาพประกอบ 3 ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2546, 22)

ภาพประกอบ 3 การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา

2.1.2 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย

2.1.2.1 ตั้งประเด็นในการพิจารณาเช่น เป็นความต้องการของส่วนรวม (ระดับประเทศ) เป็นเรื่องด่วน เป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาเป้าหมายอื่น เป็นเรื่องที่คุณเรียนได้ ประโยชน์ หรือเป็นความต้องการของสถานศึกษา

2.1.2.2 กำหนดคะแนนในแต่ละประเด็น เช่น ประเด็นละ 5 คะแนน ดังนั้น 4 ประเด็นคะแนนเต็ม 20 คะแนน

2.1.2.3 นำเป้าหมายที่กำหนดทั้งหมดแต่ละเป้าหมายมาพิจารณาให้คะแนนตามที่กำหนด

2.1.2.4 รวมคะแนนแต่ละเป้าหมาย เป้าหมายที่ได้คะแนนมากที่สุดเป็นเป้าหมายที่มีความสำคัญอันดับหนึ่งและเรียงไปตามลำดับของคะแนนที่รวมได้

2.1.3 การกำหนดแนวทางทางการดำเนินงาน โดยนำเป้าหมายที่มีลักษณะเป็นความคิดเชิงนามธรรมมาทำให้เป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ โดยคิดโครงการหรือกิจกรรมที่จะทำ ให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จให้ชัดเจน

2.1.4 การกำหนดระยะเวลา การทำแผนการกำหนดระยะเวลามีความ จำเป็น มาก ทั้งนี้ต้องให้เหมาะสมกับโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ และยังเป็น การให้ผู้รับผิดชอบปฏิบัติงาน ที่มีคุณภาพ สะดวกในการกำกับติดตามประเมินผล

2.1.5 การกำหนดงบประมาณ ควรกำหนดงบประมาณในการดำเนินงาน โครงการโดยประหยัดแต่เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนให้มากที่สุด

2.1.6 การกำหนดผู้รับผิดชอบ การกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการจะต้อง พิจารณาถึงความเหมาะสม เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมาย

2.2 การปฏิบัติตามแผน คือ เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จ เรียบร้อยแล้ว บุคลากรทุกคนต้องร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ในระหว่างดำเนินงานอาจมี การเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และมุ่งเน้นประโยชน์ที่คุณเรียนจะได้รับเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหาร สถานศึกษาควรดำเนินการตามแนวทางของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ดังนี้ (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา, 2546, 28)

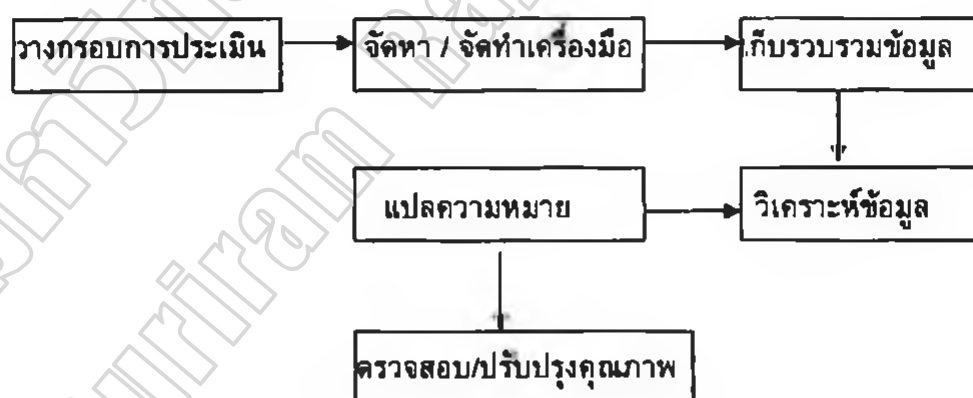
2.2.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข

2.2.2 จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากร เพื่อให้การปฏิบัติงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 กำกับ ติดตาม ดูแล ทั้งรายบุคคล รายกลุ่ม เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ มีการดำเนินงานตามแผน

2.2.4 ให้การนิเทศการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ในระหว่างปฏิบัติงานผู้บริหารต้องกำกับติดตามว่าเป็นไปตามเป้าหมาย หรือตามที่แผนกำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาอะไร หากไม่เป็นไปตามแผนเป็นเพราะปัญหาอะไร จะได้ช่วยแก้ไขปรับปรุงงาน การกำกับติดตามนี้ทำได้หลายวิธี เช่น สอบถามเป็นรายบุคคล จัดประชุม ให้อาจารย์รายงานความก้าวหน้า การดำเนินงานเป็นรายสัปดาห์ รายเดือน ด้วยวาจา หรือเป็นเอกสารก็ได้ เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของครูบุคลากร ผู้ที่ปฏิบัติงานได้ดีเยี่ยมอาจมีรางวัลมอบให้เพื่อเป็นขวัญกำลังใจ

2.3 การตรวจสอบประเมินผล การประเมินผลเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะทำให้ข้อมูลย้อนกลับที่สะท้อนให้เห็นการดำเนินงานว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด หรือต้องปรับปรุง แก้ไขในเรื่องใดบ้าง ในระหว่างที่สถานศึกษาดำเนินงาน ตามแผนนั้น ควรมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาว่าการดำเนินการเป็นไปในทิศทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายหรือมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการหรือไม่เพียงใด มีจุดอ่อนจุดแข็งประการใด มีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย หรือมาตรฐานที่กำหนดมากที่สุดและเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือปีการศึกษา ก็มีการประเมินสรุปผล เพื่อนำผลหรือข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินงานระยะต่อไป กิจกรรมที่จะต้องดำเนินการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ การวางแผนการประเมิน การจัดหา / จัดทำเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลความหมาย การตรวจสอบ/การปรับปรุงคุณภาพการประเมิน รายละเอียดตามภาพประกอบ 4 ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2546, 30)

ภาพประกอบ 4 แผนภูมิกิจกรรมการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงาน

2.3.1 การกำหนดกรอบการประเมิน เป็นการกำหนดแนวทางในการประเมิน ประกอบด้วย สิ่งที่ประเมิน ผู้ประเมิน และรูปแบบการประเมินว่าจะประเมินอะไร ใครเป็นผู้ประเมิน และมีรูปแบบการประเมินอย่างไร ในการกำหนดกรอบการประเมินอาจพิจารณาประเด็นต่าง ๆ คือ เป้าหมาย/มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ เครื่องมือ แหล่งข้อมูลผู้ให้ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เกณฑ์การประเมิน ช่วงเวลาที่ประเมิน ผู้รับผิดชอบการประเมิน

กรอบการประเมินจะต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายคุณภาพหรือมาตรฐานการศึกษาที่ระบุในแผนพัฒนาหรือแผนปฏิบัติการ เพื่อกำหนดว่าประเมินอะไร มีอะไรเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการดำเนินการตามเป้าหมาย ตัวบ่งชี้เหล่านั้นจะต้องใช้ข้อมูลอะไรอีก แล้วสำรวจดูว่าสถานศึกษามีข้อมูลนั้นหรือยัง จะนำมาใช้ได้หรือไม่ เช่น ข้อมูลน้ำหนัก ส่วนสูง ใช้วัดสุขภาพกายของนักเรียนที่ไม่ต้องเก็บข้อมูลใหม่ ถ้ายังไม่มีหรือมีแต่เป็นข้อมูลล้าสมัยก็ต้องเก็บใหม่ โดยพิจารณาว่าข้อมูลที่ต้องการนั้นจะใช้เครื่องมือชนิดใด จะเก็บข้อมูลจากใคร จะวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร รวมทั้งกำหนดเกณฑ์การประเมิน ช่วงเวลา ผู้รับผิดชอบในการประเมิน เพื่อความสะดวกในการกำกับติดตามงานของคณะกรรมการและผู้บริหาร

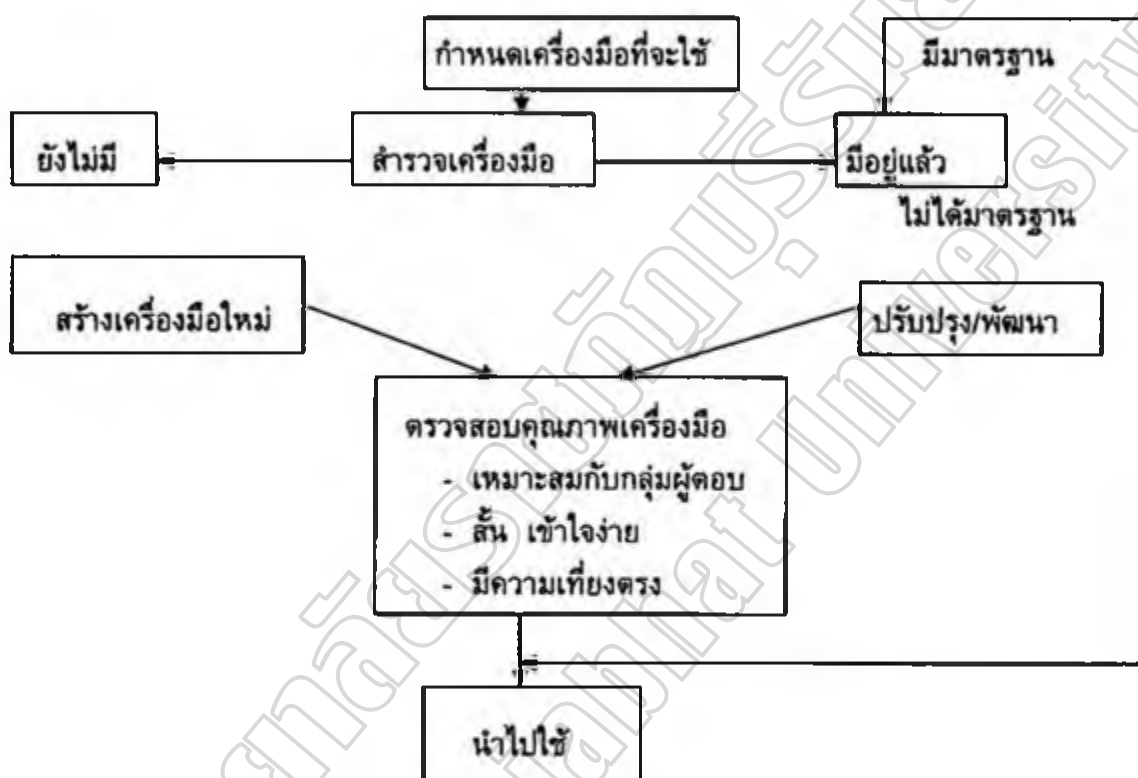
ตาราง 1 การกำหนดกรอบการประเมินภายใน

เป้าหมาย/ มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล/ ผู้ให้ข้อมูล	วิเคราะห์ ข้อมูล	เกณฑ์การ ประเมิน	ช่วงเวลา ที่ประเมิน	ผู้รับผิดชอบ การประเมิน

ที่มา : (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2546, 31)

2.3.2 การจัดหา / จัดทำเครื่องมือ การประเมินที่ง่ายต่อการใช้และแปลความหมายโดยคณะครูในโรงเรียน การสร้างเครื่องมือจะต้องคำนึงถึงการวัดให้ตรงกับสิ่งที่ต้องการวัด โดยอาจนำไปทดลองใช้แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ว่าได้ผลตรงกับความเป็นจริงตามการสังเกตของครูหรือไม่ ควรพิจารณาความเหมาะสมที่ใช้เครื่องมือนั้นกับกลุ่มคนที่จะเก็บข้อมูล ใช้คำถามให้น้อยเท่าที่จำเป็น ผลงานของผู้เรียนเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นความสามารถและพัฒนาการของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ควรใช้สิ่งเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์ต่อการประเมิน เครื่องมือที่สำคัญ คือ ตัวครูผู้สอน ครูควรมีแบบสังเกต แบบบันทึกพฤติกรรม หรือประเด็นหลักในการวิเคราะห์ผลงาน

หรือพัฒนาการของครูผู้สอนสอน ดังภาพประกอบ 5 ประกอบ ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2546, 32)

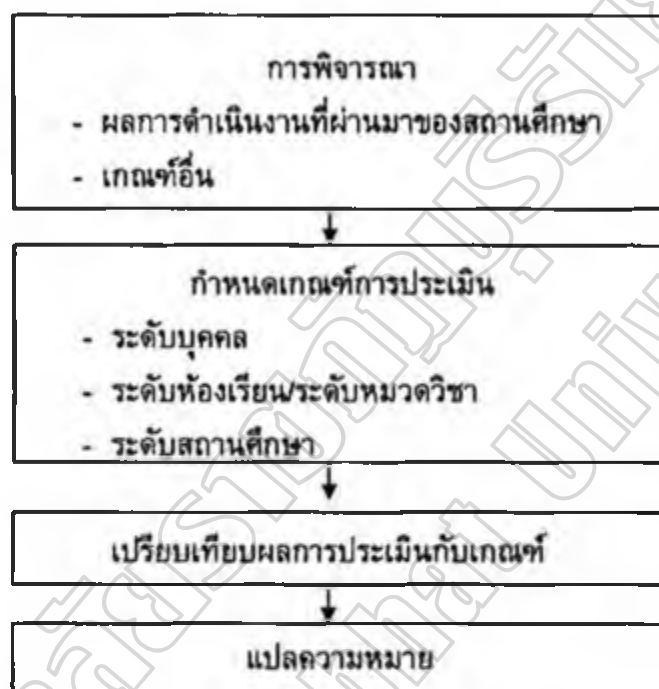
ภาพประกอบ 5 การจัดหา/จัดทำเครื่องมือการประกันคุณภาพภายใน

2.3.3 การรวบรวมข้อมูล หากข้อมูลใดมีอยู่แล้วในสถานศึกษาไม่ควรจัดเก็บใหม่ ให้นำข้อมูลมาประมวลผล วิเคราะห์แล้วนำไปใช้ได้เลย ควรวางแผนจัดเก็บข้อมูลให้สอดคล้องกับการทำงานปกติของสถานศึกษาให้มากที่สุด การจัดเก็บข้อมูลควรจัดเก็บจากหลาย ๆ ที่เพื่อเป็นการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

2.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาว่ากรอบการวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์ในระดับใด ระดับบุคคล ระดับห้องเรียน หรือระดับภาพรวมของสถานศึกษา ใครเป็นผู้วิเคราะห์ในช่วงเวลาใด เพื่อจะได้นำผลมาใช้

2.3.5 การแปลความหมาย ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำไปใช้ประโยชน์ได้ก็ต่อเมื่อได้แปลความหมายข้อมูลโดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด เกณฑ์การประเมิน

ตนเองของสถานศึกษานั้น กำหนดเป็นระดับ ๆ ได้แก่ ระดับบุคคล ระดับห้องเรียน ระดับหมวดวิชา และระดับสถานศึกษา ดังภาพประกอบ 6 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2546, 43)

ภาพประกอบ 6 ขั้นตอนการแปลความหมาย

2.3.6 การตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน เมื่อได้ดำเนินการตามแผนที่กำหนดแล้วจะต้องมีการตรวจสอบกระบวนการ และผลการประเมินว่าถูกต้องน่าเชื่อถือเพียงใด ผู้เกี่ยวข้องควรมีการประชุมร่วมกันเป็นระยะ ๆ โดยผู้บริหารควรมีการติดตามตรวจสอบในระหว่างการนิเทศและประชุมร่วมกับคณะกรรมการ เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประเมินคุณภาพให้มีประสิทธิภาพมีความถูกต้องและเชื่อถือได้ โดยให้กระบวนการเหล่านี้บูรณาการอยู่ในการดำเนินงานตามปกติ

2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุง ผลการประเมินสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร และใช้ในการวางแผนต่อไป รวมทั้งจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญ ๆ ให้เป็นปัจจุบันโดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.4.1 การปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหาร และบุคลากรในระหว่างดำเนินงาน มีการตรวจสอบประเมินผลทั้งในระดับบุคคล ผู้บริหาร และบุคลากร สามารถนำผล

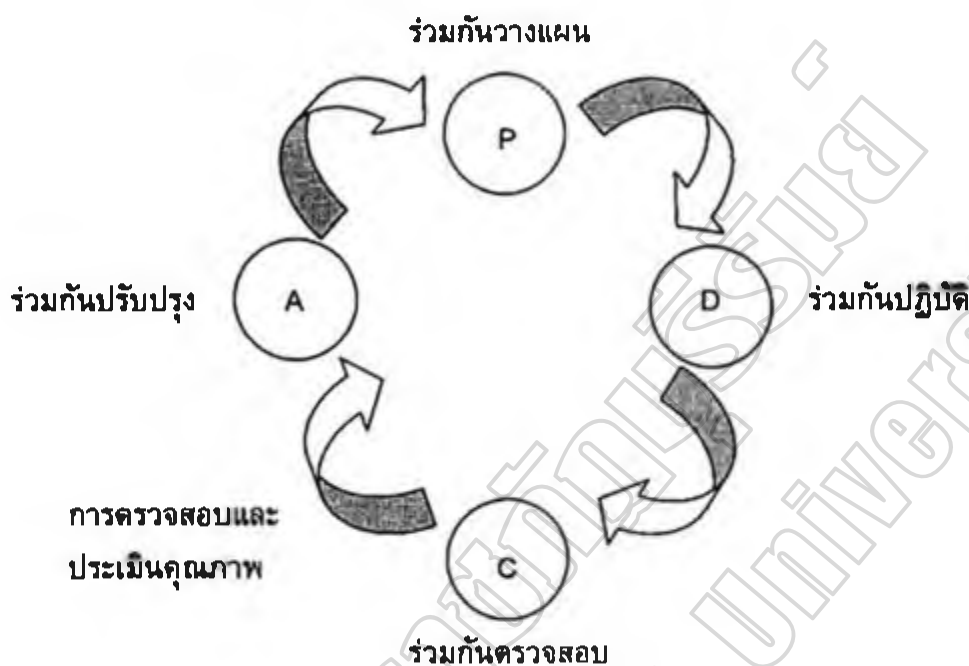
การประเมินไปใช้ปรับปรุงการทำงานของตนเอง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนและเป้าหมายที่กำหนด

2.4.2 การวางแผนในระยะต่อไป การนำผลการประเมินไปใช้ในภาคเรียนต่อไป ควรมีการวิเคราะห์จุดเด่นจุดที่ควรพัฒนา สถานศึกษาหาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไขโดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

2.4.3 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ สถานศึกษาสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาพัฒนาเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สามารถใช้ได้สะดวก รวดเร็วและเป็นปัจจุบัน ก็จะเป็นประโยชน์ในการบริหารงานและประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งเมื่อหน่วยงานภายนอกเข้ามาประเมินสถานศึกษาก็พร้อมที่จะนำเสนอข้อมูลสารสนเทศได้ทันที

การประเมินผลของสถานศึกษาไม่ได้สิ้นสุดเพียงแค่ทำการประเมินตนเองเพียงครั้งเดียวแล้วก็หยุดหาใช้ไม่ ต้องดำเนินการประเมินอย่างต่อเนื่อง ผลการประเมินที่จัดทำเสร็จแล้วถือเป็นข้อมูลที่แสดงถึงสภาพการดำเนินงานในขณะนั้น ซึ่งต้องมีการตรวจสอบใหม่ว่าการดำเนินการในช่วงต่อไปสอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาของสถานศึกษาอย่างไรการปรับปรุงพัฒนาตนเองจึงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด

ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดของระบบของระบบการประกันคุณภาพและแนวคิดตามหลักการบริหาร โดยพิจารณาจากแนวคิดเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพที่ประกอบด้วย การควบคุมและการตรวจสอบคุณภาพกับหลักการบริหารที่เป็นระบบครบวงจร (PDCA) ซึ่งประกอบด้วย การร่วมกันวางแผน (P) ร่วมกันปฏิบัติตามแผน (D) ร่วมกันตรวจสอบ (C) และร่วมกันปรับปรุง (A) และจะเห็นว่ามี ความสอดคล้องกัน ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2546, 10)

ภาพประกอบ 7 ระบบประกันคุณภาพตามหลักการบริหารงาน

จากภาพประกอบ 7 การควบคุมคุณภาพ ผลการตรวจสอบคุณภาพก็คือ กระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพตามหลักการบริหาร โดยการควบคุมคุณภาพ คือ การที่สถานศึกษาต้องร่วมกันวางแผนและดำเนินการตามแผน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา ส่วนการตรวจสอบคุณภาพ คือ การที่สถานศึกษาต้องร่วมกันตรวจสอบเพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา เมื่อสถานศึกษามีการตรวจสอบตนเองแล้วหน่วยงานในพื้นที่และต้นสังกัดก็เข้ามาช่วยติดตามและประเมินคุณภาพเพื่อให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้สถานศึกษามีความอบอุ่นใจและเกิดความตื่นตัวในการพัฒนาอยู่เสมอ

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครอง สังคม ว่าการดำเนินงานของโรงเรียนตามพันธกิจที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ นั้น จะให้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพอันพึงประสงค์ตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ในระบบการดำเนินงานประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) การควบคุมคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การกำหนดมาตรฐาน การพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานโดยการจัดทำแผนปฏิบัติการ 2) การตรวจสอบและการปรับปรุง ได้แก่ การตรวจสอบภายใน การตรวจสอบภายนอก และการช่วยเหลือ หรือส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียน และ 3) การประเมินคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การประเมินตนเองและหน่วยงาน

ภายนอกประเมิน ซึ่งจากกิจกรรมการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพทั้ง 3 ขั้นตอนดังกล่าว จำเป็นต้องมีการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้เป็นพื้นฐาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาหรือหาจุดพัฒนาเพื่อจัดทำแผนแม่บท / แผนปฏิบัติการ เพื่อดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการโดยเริ่มตั้งแต่ปรัชญาการศึกษา ชรรณนุญ สถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามแผนที่วางไว้ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชนต่อไป

3. การรายงานการการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

การรายงานการประกันคุณภาพภายในหรือการจัดทำรายงานผลประเมินตนเอง รายงานประจำปี หลังจากทีสถานศึกษาได้ดำเนินการตามแผนและได้ดำเนินการประเมินผลภายใน เสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และ แก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 48 ที่กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อ หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

3.1 การประเมินตนเอง รวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินดำเนินการ วิเคราะห์และสังเคราะห์จำแนกมาตรฐานการศึกษา

การประเมินตนเองเป็นกลไกสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน ที่ส่งเสริมและผลักดัน ให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่กำหนดร่วมกันไว้อย่างเป็นระบบและมี ประสิทธิภาพ ข้อมูลที่ได้จากสารสนเทศที่ได้จากการประเมินตนเองจะเป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับ โรงเรียนในการวางแผน เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังสาระสำคัญของการ ประเมินตนเอง ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543,1)

3.1.1 ความหมายของการประเมินตนเอง คือ กระบวนการในการบริหารจัดการ การศึกษาที่ใช้กระบวนการควบคุมตรวจสอบคุณภาพภายในโรงเรียน โดยมุ่งให้ทุกคนได้ประเมิน การทำงานของตนเอง ในลักษณะการตรวจสอบที่ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้ประเมินตามภารกิจตนเอง ที่ จะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่สะท้อนการปฏิบัติงานของสถานศึกษานำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาการ ดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายมาตรฐานการศึกษา

3.1.2 ประโยชน์ของการประเมินตนเองกับผู้เกี่ยวข้อง ข้อมูลสารสนเทศที่ได้ จากการประเมินตนเองนั้นมีคุณค่าต่อการวางแผนปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหาร บุคลากรในโรงเรียน นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน (สำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, 4) ประโยชน์ของการประเมินตนเองกับผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1.2.1 ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญในการนำโรงเรียนสู่มาตรฐาน การศึกษาและความสำเร็จในการประกันคุณภาพการศึกษา ข้อมูลสารสนเทศจากการประเมิน ตนเองเป็นการนำเสนอภาพและผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ด้านคุณภาพการบริหาร คุณภาพการเรียนการสอน เป้าหมาย มาตรการ ยุทธศาสตร์ แผนงาน งาน /โครงการ ซึ่ง ครอบคลุมและสัมพันธ์กับธรรมนูญโรงเรียนที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนและผู้มี ส่วนเกี่ยวข้อง

3.1.2.2 ครูผู้สอน เป็นบุคคลสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้ ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ข้อมูลสารสนเทศจากการประเมินตนเองด้านคุณภาพนักเรียนมีความสำคัญและเป็นปัจจัยเงื่อนไขให้ ครูสอนปรับปรุงและพัฒนาการจัดการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

3.1.2.3 ผู้เรียนและผู้ปกครอง เป็นกลุ่มเป้าหมายที่โรงเรียนมุ่งหวัง เผยแพร่สารสนเทศด้านคุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งสามารถแสดง ความพึงพอใจหรือแสดงความคิดเห็น ช่วยเหลือ สนับสนุนให้โรงเรียนจัดการศึกษาสนองความ ต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครองตลอดจนตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียนว่าสอดคล้องกับ ธรรมนูญสถานศึกษามากน้อยเพียงใด

3.1.2.4 กรรมการสถานศึกษา เป็นกลุ่มเป้าหมายที่โรงเรียนมุ่งหวัง เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศจากการประเมินตนเองด้านผลการดำเนินงาน ความก้าวหน้าของกิจกรรม สำคัญที่กรรมการสถานศึกษาเป็นตัวแทนของชุมชนที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อสร้างความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของโรงเรียน

3.1.2.5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน เป็นกลุ่มเป้าหมายที่โรงเรียน ต้องการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศการประเมินตนเอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนจะได้มีข้อมูล ในการสนับสนุนให้การช่วยเหลือต่อไป การประเมินตนเองมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของ โรงเรียนสู่มาตรฐานการศึกษาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และเกิดประโยชน์โดยตรงกับ ผู้บริหาร ครูบุคลากร นักเรียนผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.1.3 ปัญหาการประเมินตนเอง เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การประเมินตนเอง ของโรงเรียนไม่ประสบความสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, 6)

3.1.3.1 การติดตามการประเมินในปัจจุบัน การดำเนินงานยังประสบ ปัญหาด้านการส่งเสริมให้ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมินส่วนใหญ่ยัง

ไม่ยอมรับผลการประเมินที่เป็นไปในทางลบ แม้จะเป็นผลที่ค่อนข้างตรงกับสภาพความจริงก็ตาม ทำให้การประเมินผลไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควรทั้งในด้านการดำเนินงานการพัฒนาบุคลากร และการจัดสรรงบประมาณ

3.1.3.2 ระบบการประเมินที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ดำเนินการ โดยต้นหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันออกไป เช่น การประเมินผลเพื่อให้รางวัล ประเมินเพื่อจัดอันดับ การประเมินผลแต่ละครั้ง มักจะมีจุดอ่อนในเรื่องของข้อมูลที่ได้รับไม่ตรงกับความเป็นจริง ทำให้ผลการประเมินไม่สะท้อนถึงปัญหาภายในของโรงเรียน

3.1.3.3 การดำเนินงานติดตามประเมินผลที่ผ่านมายังขาดประสิทธิภาพ เพราะเป็นงานหนัก ใช้เวลาและบุคลากรจำนวนมาก ต้องเก็บข้อมูลจากทั่วประเทศส่งมาตามลำดับชั้น มาวิเคราะห์และประเมินผล ทำให้เกิดความล่าช้า ผลการประเมินไม่ทันสมัย ใช้ประโยชน์ไม่ได้เท่าที่ควร

3.1.3.4 ขาดการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจและตระหนัก ถึงคุณค่าหรือประโยชน์ของการติดตามประเมินผล

3.1.3.5 เกณฑ์การประเมินยังมีปัญหา ไม่ตรง ไม่ชัดเจน

3.1.3.6 โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดการติดตามประเมินภายในหน่วยงาน ของตนเอง ทำให้ต้องสูญเสียงบประมาณในการจัดการศึกษา

3.1.3.7 โรงเรียนส่วนใหญ่มักมีปัญหา เช่น เรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ มีการจัดการกระบวนการเรียนรู้อย่างไม่น่าพึงพอใจ เป็นสัดส่วนสูงผู้นำ ไม่มีประสิทธิภาพ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ไม่เพียงพอ บุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจในด้านการประเมินผล

3.2 การรายงานประจำปี ความสำคัญของการจัดทำรายงานประจำปี

(จรัส นองมาก, 2544, 80 - 93) กล่าวว่า ตามเจตนาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 48 เพื่อรายงานผลการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาประจำปี การรายงานผลการจัดการศึกษา จะมีเนื้อหาครอบคลุมขอบข่ายการดำเนินงานทุกเรื่อง หรือทุกมาตรฐานที่กำหนดไว้เป็นเกณฑ์ในการประกันคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อรายงานผลการจัดการศึกษาให้เห็นภาพการขับเคลื่อนแต่ละเรื่องให้ชัดเจนเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชน สาธารณชน

เนื่องจากการรายงานประจำปีของสถานศึกษาต้องเสนอหน่วยงานต่าง ๆ และเตรียมการเพื่อรองรับการประเมินภายนอก จึงควรยึดหลักเกณฑ์ในการกำหนดลักษณะของรายงานดังต่อไปนี้

3.2.1 ลักษณะของรายงานประจำปี ควรให้สอดคล้องกับรายงานการประเมินตนเองที่จะต้องจัดทำเพื่อการประเมินภายนอกทุกระยะ 5 ปี ตามสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษากำหนด

3.2.2 เนื้อหาสาระในรายงาน จะต้องเขียนในลักษณะสรุปให้เห็นความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการดำเนินงานกิจกรรมของสถานศึกษาในรอบปี หากมีรายละเอียดมากไม่สามารถบรรจุในรายงานได้ ให้เขียนอ้างอิงในรายงานที่สามารถศึกษารายละเอียดได้ที่สถานศึกษา โดยไม่ต้องนำเสนอรายละเอียดทั้งหมดไว้ในรายงาน

3.2.3 ความยาวของรายงานมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับงานที่สถานศึกษาปฏิบัติ หรือตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด

การรายงานการประเมินตนเอง (Self Study Report : SSR) หรือรายงาน ประจำปีของสถานศึกษา มีเนื้อหาสาระสำคัญ ๆ ที่นำเสนอในรายงานควรมีหัวข้อดังภาพ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, 15)

ข้อมูลทั่วไป	<ul style="list-style-type: none"> ● ประวัติและความเป็นมาของสถานศึกษา ● สถานที่ตั้ง สังกัด หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ● โครงสร้างการบริหารและบุคลากร ● ข้อมูลนักเรียน ● ข้อมูลสภาพชุมชน ●งบประมาณ
วิสัยทัศน์	<ul style="list-style-type: none"> ● วิสัยทัศน์ ● เป้าหมาย ● มาตรฐาน ● แผนงานการดำเนินงาน
ผลการประเมิน	<ul style="list-style-type: none"> ● ผลการประเมินตามตัวบ่งชี้ของมาตรฐาน ● จุดเด่น จุดด้อย ผลแนวทางแก้ไข
สรุปผลการประเมิน	<ul style="list-style-type: none"> ● ผลการประเมินด้านปัจจัย กระบวนการและผลผลิตที่เน้นคือนักเรียน ● จุดเด่น (เงื่อนไขของความสำเร็จ) ● จุดด้อย (สาเหตุและแนวทางการปรับปรุง)
ภาคผนวก	<ul style="list-style-type: none"> ● กรอบแนวคิดหลัก ● เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาพประกอบ 8 สาระสำคัญของรายการประเมินตนเอง หรือรายงานคุณภาพการจัดการศึกษาประจำปี

จากภาพประกอบ 8 สารสำคัญของรายงานการประเมินตนเอง หรือการรายงานคุณภาพการจัดการศึกษาประจำปี รายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปของสถานศึกษา เช่น ประวัติและความเป็นมาของสถานศึกษา ที่ตั้ง สังกัด รูปแบบ/หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน โครงสร้างการบริหาร ข้อมูลครู ผู้บริหาร ข้อมูลนักเรียน งบประมาณ ข้อมูลสภาพชุมชน อาชีพ และรายได้ของประชากร สภาพเศรษฐกิจ

2. วิสัยทัศน์ เป้าหมาย มาตรฐาน และแผนงานของสถานศึกษา

3. ผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยแต่ละตัวบ่งชี้ควรรายงานเกี่ยวกับเป้าหมายการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย และผลการดำเนินงานอาจนำเสนอข้อมูล/หลักฐานสนับสนุนผลการดำเนินงานนั้น ๆ ด้วยก็ได้ นอกจากนี้ในแต่ละมาตรฐานควรนำเสนอจุดเด่น จุดด้อยที่ต้องการปรับปรุงแก้ไข

4. สรุปผลการประเมินมาตรฐานแต่ละด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการและด้านปัจจัย โดยในแต่ละด้านควรบอกจุดเด่น เงื่อนไขความสำเร็จ จุดด้อย สาเหตุและแนวทาง การปรับปรุงแก้ไข

5. ภาคผนวก อาจมีการรายงานเกี่ยวกับวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้จัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายใน ควรเป็นแกนนำหรือผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะทำได้สามารถสรุปผลการประเมินได้ถูกต้อง การจัดทำรายงานควรดำเนินการในส่วนที่สามารถทำได้ไปเรื่อย ๆ ก่อนสิ้นปีการศึกษา ไม่จำเป็นต้องรอให้ถึงสิ้นปีการศึกษา เพราะจะทำให้รายงานไม่ทันกำหนดเวลาที่จะต้องส่งหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, 148)

ผลสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

ผลสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน วัดได้จากตัวบ่งชี้สภาพความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, 17)

ตัวบ่งชี้สภาพความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ได้แก่

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
2. การทำงานเป็นทีมของบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
3. การสร้างความตระหนักรู้ ความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
4. การกำหนดผู้รับผิดชอบ
5. การประสานงานของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

6. การบริหารงานตามระบบ PDCA
7. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพให้เป็นระบบงานปกติ
8. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
9. ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงาน

การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จได้ต้องคำนึงถึงเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารตระหนักเห็นความสำคัญ ส่งเสริม สนับสนุน ทีมงานในสถานศึกษา
2. บุคลากรทุกคนทุกฝ่ายได้รับการเตรียมความพร้อม มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า ร่วมคิดร่วมทำกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

3. สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการดูแล ติดตามและกำกับกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2544, 38) กล่าวไว้ว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้น ควรจะดูได้จากผลการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนมีคุณภาพตามความคาดหวังของโรงเรียน ชุมชน และสังคม โดยมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สมบูรณ์ตามวัย มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ความสามารถและความถนัดตามที่ท้องถิ่นกำหนด สอดคล้องตามศักยภาพของนักเรียนและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

2. ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูมีการพัฒนางานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ผลงานเป็นที่ยอมรับในความเป็นมืออาชีพ

3. โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ชุมชน สังคมให้ความเชื่อมั่นและพร้อมใจที่จะให้การสนับสนุน

สรุปได้ว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ประกอบด้วยขั้นตอนการเตรียมความพร้อม คือ เตรียมความพร้อมครูบุคลากรโดยการให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีความตระหนักเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน การมอบหมายงานให้บุคลากรได้ดำเนินงาน ตามความรู้ความสามารถ ขั้นตอนการดำเนินงานก็คือ การวางแผนงานการจัดทำแผนปฏิบัติงาน การให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมดำเนินงาน ร่วมตรวจสอบ ร่วมแก้ไขพัฒนาคุณภาพ และร่วมติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานตามแผน ขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รายงานผลการประเมินภายในตามระเบียบกฎหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด ต่อสาธารณชนให้ทราบผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาว่าอยู่ในระดับใด เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน สังคมหรือไม่ และเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

สรุปสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน

ภาพประกอบ 9 สรุปสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน

ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งสภาพและปัญหาเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเตรียมการ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของบุคลากร บุคลากรส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญ ไม่มีความตระหนักเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาไม่มีเอกสารหรือคู่มือเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพให้ครูบุคลากรได้ศึกษาหาความรู้ความเข้าใจ 2) ด้านการดำเนินการสถานศึกษาขาดการวางแผนงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนพัฒนาคุณภาพไม่ตรงกับมาตรฐานการศึกษา ขาดการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาที่ถูกต้อง แผนงานโครงการขาดการกำกับ ติดตาม คุล ไม่มีการประเมินผลโครงการ ไม่มีการรายงานผลการดำเนินโครงการ ไม่ทราบผลสำเร็จที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการ 3) ด้านการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบรายงานขาดความสมบูรณ์ ไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุมภารกิจ ผู้จัดทำไม่มีความรู้ไม่เข้าใจวิธีการจัดทำแบบรายงาน ขาดข้อมูลสารสนเทศ ประกอบการจัดทำรายงาน และการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับ จำรัส นองมาก (2545, 22) ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาว่า ยังมีอีกมากที่จะต้องทำความเข้าใจกัน กล่าวคือ โรงเรียนมีความเข้าใจว่าการประกันคุณภาพเป็นการเพิ่มภาระให้กับครูบุคลากรในโรงเรียน เนื่องจากครูบุคลากรในโรงเรียนมีภาระงานในความรับผิดชอบมากอยู่แล้ว จึงไม่สนับสนุนให้ครูบุคลากรมาทำเรื่องประกันคุณภาพอีกทั้ง ๆ ที่ความจริงการประกันคุณภาพในโรงเรียนก็คือ การประกันคุณภาพของงานที่ทำอยู่ตามปกติ งานในความรับผิดชอบมากมายแค่ไหน ถ้ามุ่งเปลี่ยนแปลงพัฒนาให้ดีขึ้นก็เข้าข่ายการประกันคุณภาพแล้ว เข้าใจว่าการประกันคุณภาพเป็นเรื่องเฉพาะกิจ เกิดกระแสชั่วคราวครั้งชั่วคราวอีกไม่นานก็เลิกล้มไปตามนโยบายของผู้มีอำนาจ ในเรื่องนี้ถ้าจะมองการประกันคุณภาพว่าหวังเพียงป้ายประกาศหรือหนังสือรับรองก็อาจเป็นไปอย่างที่เราเข้าใจได้ แต่ถ้ามองว่าการประกันคุณภาพเป็นเรื่องการบริหารงานปกติก็ต้องทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาให้ดีขึ้น

ดังนั้น การดำเนินการในเรื่องนี้ก็ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา องค์กรใดที่มุ่งจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นก็ต้องอาศัยระบบการประกันคุณภาพ ถ้าปราศจากการประกันคุณภาพก็ไม่แน่ใจว่าองค์กรนั้นจะพัฒนาไปในแนวทางที่ดีขึ้นหรือไม่ เข้าใจว่าการประกันคุณภาพไม่เกิดประโยชน์ เสียงบประมาณและทรัพยากรเพื่อการนี้โดยไม่คุ้มค่า สาเหตุที่เข้าใจเช่นนี้คงเป็นผลมาจากได้เห็นแบบอย่างที่ดี ๆ ของการประกันคุณภาพแต่คุณภาพไม่ปรากฏให้เห็น การปฏิบัติของผู้ทำหน้าที่ประเมินสถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพที่สนใจแต่ส่วนปลีกย่อยไม่พยายามชี้แนะโรงเรียนให้เห็นข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป เห็นการใช้งบประมาณในการจัดทำเอกสารและวัสดุสิ้นเปลืองต่าง ๆ โดยไม่จำเป็น ถ้าได้พบเห็นตัวอย่างต่าง ๆ

เหล่านี้ก็อาจจะทำให้เข้าใจว่าเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณเพราะใช้จ่ายในเรื่องที่ไม่คุ้มค่าไม่จำเป็น แต่ถ้าโรงเรียน ผู้ประเมินและผู้ควบคุมกำกับโรงเรียนเข้าใจบทบาทและทำเรื่องนี้อย่างถูกต้องทุกฝ่าย งบประมาณที่ใช้เพื่อการประกันคุณภาพมุ่งใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพจริง ๆ ดัดทอนส่วนที่ฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็นออกไป ก็จะเป็นงบประมาณจำนวนน้อยถ้านำไปเทียบส่วนกับการใช้จ่ายด้านอื่น ๆ โรงเรียนให้ความสำคัญเรื่องเอกสารโดยจัดเตรียมเอกสารเกี่ยวกับงานและโครงการต่าง ๆ มากมายใส่แฟ้มจำแนกเป็นรายมาตรฐานหรือรายตัวชี้วัดคุณภาพ โดยเอกสารที่รวบรวมเข้าแฟ้มเหล่านั้นไม่ค่อยสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง ๆ ของบุคลากรในโรงเรียนเป็นการแยกส่วนระหว่างการปฏิบัติงานจริงกับการดำเนินงานเรื่องการประกันคุณภาพ การปฏิบัติในลักษณะนี้ไม่ได้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตามเจตนาของการประกันคุณภาพการศึกษาได้เลย โรงเรียนจัดให้ครูเพียงบางส่วนจากจำนวนครูทั้งหมดในโรงเรียนเพื่อทำหน้าที่ในเรื่องการประกันคุณภาพ ครูที่ได้รับการแต่งตั้งเหล่านี้มีหน้าที่รวบรวมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เขียนรายงานการดำเนินงานตามแบบอย่างของโรงเรียนอื่นที่คาดหวังว่ามีความเหมาะสม โดยรายงานและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เป็นคนละเรื่องกับการปฏิบัติงานจริง รายงานพยายามเขียนในสิ่งที่คาดหวังว่าจะทำให้ผู้อ่านหรือ ผู้ประเมินมีความพอใจมากกว่าเขียนตามสภาพจริงเพื่อหวังผลในการปรับปรุงพัฒนา การดำเนินงานในลักษณะนี้ไม่ได้ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาในโรงเรียนให้ดีขึ้น แต่เป็นการสิ้นเปลืองทรัพยากรโดยใช่เหตุทั้งคนและเงินงบประมาณ ที่ต้องทำหลักฐานเท็จเพื่อหวังว่าจะสามารถหลีกเลี่ยงการผู้มาประเมิน ผู้ถูกประเมินไม่กล้ารับความจริงเนื่องจากการประเมินแต่ละครั้งจะต้องมีผลทั้งทางดีและไม่ดี ผู้ถูกประเมินบางคนไม่กล้ายอมรับความจริงว่าเรื่องไหนประเมินว่าไม่ดีก็จะไม่พอใจผู้ประเมิน ถ้าผู้ประเมินหลีกเลี่ยงสิ่งที่ผู้ถูกประเมินไม่พอใจ โดยเขียนผลการประเมินที่ไม่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงก็จะเป็นการประเมินที่คลาดเคลื่อน การประเมินในลักษณะนี้จึงไม่สามารถนำไปเป็นข้อมูลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงได้

จากผลงานวิจัยของ ประกิจ แฟ้มไชสง (2544, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านครูบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมมีสภาพการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทุกด้าน โดยเฉพาะครูบุคลากร โรงเรียนขนาดใหญ่มีสภาพด้านการดำเนินงานการควบคุมคุณภาพในการกำหนดมาตรฐาน การควบคุมคุณภาพศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานและการตรวจสอบ ปรับปรุงโรงเรียนในการตรวจสอบภายในแตกต่างจากครูบุคลากรโรงเรียนขนาดกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ อติศักดิ์ สวนสวรรค์ (2548, บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัย เรื่อง ปัญหาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์

ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โดยภาพรวมพบว่า มีปัญหาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 จากผลสรุปการประเมินภายนอกกรอบแรกของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (สมศ) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จาก จำนวนโรงเรียน 218 โรงเรียน ผลการประเมินได้ระดับดีจำนวน 70 โรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 32.12 ผลการประเมินได้ระดับพอใช้ จำนวน 147โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 67.43 ผลการประเมินได้ระดับปรับปรุง จำนวน 2 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 0.92 (ผลการประเมินภายนอกกรอบแรก ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1, 2552, 8)

สรุปได้ว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน ยังมีปัญหา และอุปสรรคอยู่มากดังกล่าวนั้น ได้แก่ การเตรียมความพร้อมให้ครูบุคลากรผู้ปกครองนักเรียน มีความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก ยังดำเนินการไม่ได้ครอบคลุมเกี่ยวกับภาคดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขาด กระบวนการวิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรค ข้อมูลสารสนเทศไม่สมบูรณ์ การจัดทำโครงการ แก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาไม่ตรงกับปัญหา การกำกับติดตาม ประเมินผล ตรวจสอบภายในยัง ดำเนินการไม่ต่อเนื่อง ครูบุคลากรขาดความรู้เรื่องการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานพัฒนา คุณภาพการศึกษาภายในประจำปีการศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษาตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ 7 ขนาด โดยยึดจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ ดังนี้ 1) จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 - 120 คน 2) จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-200คน 3) จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 201-300 คน 4) จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 301 - 500 คน 5) จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 501 - 1500 คน 6) จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1501 - 2500 คน 7) จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2501 ขึ้นไป กรณีที่ต้องการกำหนดเป็นขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ให้จำแนกให้สอดคล้องกับความต้องการ เกณฑ์การกำหนดขนาด โรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(2552) ขนาดของสถานศึกษาที่นำมาเป็น ตัวแปรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จำแนกออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 501 - 1500 คนขึ้นไป ขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 - 500 คน และขนาดเล็กมี จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 - 120 คน ยารุง จันทรวานิช (2527, 16) กล่าวว่า ขนาดของสถานศึกษา นับว่าเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์กรอย่างยิ่งเพราะองค์กรหรือสถานศึกษาขนาดใหญ่ย่อมมีบุคลากรมากและทรัพยากร รวมทั้งสิ่งแวดล้อมภายใน สถานศึกษาขนาดใหญ่ย่อมมี

บรรยากาศที่หลากหลาย จึงส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานที่แตกต่างจากสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กที่มีบุคลากรและทรัพยากรที่น้อยกว่า และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาวิจัยพบว่า โรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงโดยเฉลี่ยเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ และพบว่าขนาดโรงเรียนและทำเลที่ตั้งจะแตกต่างกันออกไป คือ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ทำเลที่ตั้งจะอยู่ในที่เจริญ จะมีประสิทธิภาพสูง ขนาดโรงเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขนาดของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของ เกียรติ อัมพรายนี (2525, 14) ที่พบว่าโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีสภาพไม่เหมาะสมในด้านการเรียนการสอน ด้านบริหารงบประมาณค่าใช้จ่าย อาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ ซึ่งไม่เอื้อต่อการสอนของครู โดยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และภาษาไทยต่ำกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ในขณะที่ค่าใช้จ่ายต่อหัวสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

สรุปได้ว่า ปัญหาของขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปผลการวิจัย พบว่า ขนาดของโรงเรียนมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยิ่ง โรงเรียนขนาดใหญ่จะมีความพร้อมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก

มาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานการศึกษา คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และเป็นเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับพื้นฐาน คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติในหลักการเมื่อเดือนมกราคม 2543 ให้มีมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาพื้นฐานในรอบแรก 14 มาตรฐาน 53 ตัวบ่งชี้ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย แต่ต่อมาได้แบ่งกลุ่มใหม่เพื่อให้เข้าใจง่าย แต่ยังคงสาระและจำนวนมาตรฐานเหมือนเดิมทุกประการโดยแบ่งกลุ่มเป็นมาตรฐานเกี่ยวกับผู้เรียน มาตรฐานเกี่ยวกับครู และมาตรฐานเกี่ยวกับผู้บริหาร (ธีระ รุญเจริญ, 2550, 91) โดยมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานการศึกษาชาติ

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองพลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้

ดัชนีมาตรฐานที่ 1

1. มีกายใจสมบูรณ์
2. มีความรู้ ทักษะชีวิต
3. มีทักษะการเรียนรู้ การปรับตัว
4. มีทักษะสังคม
5. มีคุณธรรม จิตสาธารณะ จิตสำนึก พลเมือง พลโลก

ดัชนีมาตรฐานที่ 2

1. หลักสูตรและสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติและศักยภาพ
2. พัฒนาผู้บริหาร ครู เป็นระบบและมีคุณภาพ
3. บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management)

ดัชนีมาตรฐานที่ 3

1. สร้างความร่วมมือให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
2. วิจัย ส่งเสริม แหล่งเรียนรู้
3. สร้างและจัดการความรู้ (Knowledge Management)

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองพลโลก
คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข

เป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็นคน "คนเก่ง คนดี และมีความสุข" โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาคณะตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และทักษะ คุณธรรมและจิตสำนึกที่พึงประสงค์ และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

ตัวบ่งชี้

1.1 ก่าลังกาย ก่าลังใจที่สมบูรณ์

1.1.1 คนไทยมีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์การพัฒนาในแต่ละช่วงวัย

1.2 ความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคม

1.2.1 คนไทยได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพของตนเอง

1.2.2 คนไทยมีงานทำและนำความรู้ไปใช้ในการสร้างงาน และสร้างประโยชน์ให้สังคม

1.3 ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว

1.3.1 คนไทยสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ รู้ทันโลก รวมทั้งมีความสามารถในการใช้แหล่งเรียนรู้และสื่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

1.3.2 คนไทยสามารถปรับตัวได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

1.4 ทักษะทางสังคม

1.4.1 คนไทยเข้าใจและเคารพในธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และสังคม มีทักษะและความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

1.4.2 คนไทยมีความรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นคนไทย มีความภูมิใจในชนชาติไทย รักแผ่นดินไทย และปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตย เป็นสมาชิกที่ดี เป็นอาสาสมัคร เพื่อชุมชนและสังคมในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา

การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเห็นแบบอย่างที่ดี ได้ฝึกการคิด ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่หลากหลาย ตรงตามความต้องการและมีความสุขในการเรียนรู้ ครู ศึกษานิเทศก์ รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล เตรียมการสอนและใช้สื่อที่ผสมผสานความรู้สากลกับภูมิปัญญาไทย จัดบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ จัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและพัฒนาความคิดของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์

ความสำเร็จของการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญขึ้นอยู่กับ

1. ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ ผู้เรียน ครู ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน

2. ปัจจัยด้านการบริหาร ได้แก่ หลักการบริหารและหลักธรรมาภิบาล

ตัวบ่งชี้

2.1 จัดหลักสูตรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

2.1.1 มีการจัดหลักสูตรหลากหลายตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนทุกระบบสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

2.1.2 ผู้เรียนมีโอกาส / สามารถเข้าถึงหลักสูตรต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างทั่วถึง

2.1.3 องค์กรที่ให้บริการทางการศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ มีการส่งเสริมสภาพอนามัยและความปลอดภัย

2.1.4 มีการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อเพื่อการเรียนรู้และการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

2.2 มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ

2.2.1 ผู้บริหาร ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ

2.2.2 ผู้บริหาร ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีคุณธรรม มีความพึงพอใจในการทำงาน และผูกพันกับงาน มีอัตราการออกจากงานและอัตราความผิดทางวินัยลดลง

2.2.3 มีแนวโน้มในการรวมตัวจัดตั้งองค์กรอิสระ เพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะกลุ่มและติดตามการดำเนินงานของบุคลากรและสถานศึกษา ตลอดจนการส่งมอบองค์ความรู้ที่หลากหลาย

2.3 มีการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (School Based Management)

2.3.1 องค์กร ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้ตามสภาพท้องถิ่น สภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน

2.3.2 ผู้รับบริการผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มมีความพึงพอใจต่อการจัดการทางการศึกษาของสถานศึกษา

2.3.3 มีการกำหนดระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่ง ของการบริหารการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และสามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมแห่งความรู้ การสร้างวิถีการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ให้เข้มแข็ง

การเรียนรู้ ความรู้ นวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาสู่สังคมแห่งความรู้ การส่งเสริมและสร้างกลไกเพื่อให้คนไทยทุกคนมีโอกาสและทางเลือกที่จะเข้าถึงปัจจัยและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย โดยได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม จะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพและขีดความสามารถของคนไทยในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

ตัวบ่งชี้

3.1 การบริหารวิชาการและสร้างความร่วมมือ ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ให้เป็น
 สังกมแห่งการเรียนรู้ สังกมแห่งความรู้

3.1.1 สถานศึกษาร่วมมือกับบุคลากรและองค์กรในชุมชน ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
 ทุกระดับร่วมจัดปัจจัยและกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน และให้บริการทางวิชาการที่เป็นประโยชน์แก่
 การพัฒนาคนในชุมชน เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และคนไทยมีการเรียนรู้ตลอด
 ชีวิต

3.1.2 ชุมชนซึ่งเป็นที่ตั้งขององค์กรที่ให้บริการทางการศึกษามีสภาพเป็นสังคม
 แห่งการเรียนรู้ สังกมแห่งความรู้ มีความปลอดภัย ลดความขัดแย้ง มีสันติสุข และมีการพัฒนา
 ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

3.2 การสร้างและการจัดการความรู้ในทุกระดับทุกมิติของสังคม

3.2.1 ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชน องค์กรทุกระดับ และองค์กรที่จัดการศึกษามีการสร้างและ
 ใช้ความรู้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนกลายเป็นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ (ธีระ รุญเจริญ, 2550, 93
 - 97)

มาตรฐานการศึกษาเพื่อประเมินภายนอก และตัวบ่งชี้

เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง (พ.ศ. 2549 -
 2553) (ธีระ รุญเจริญ, 2550, 97 - 102)

มาตรฐานด้านผู้เรียน มี 7 มาตรฐาน 32 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์มี 6 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ผู้เรียนมีวินัยมีความรับผิดชอบ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ผู้เรียนมีความกตัญญูกตเวที

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ผู้เรียนมีความเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และไม่

เห็นแก่ตัว

ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 ผู้เรียนมีความประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

ตัวบ่งชี้ที่ 1.6 ผู้เรียนมีการปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มี 5 ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ผู้เรียนรู้จักดูแลสุขภาพ สุนทรีย์ และออกกำลังกายสม่ำเสมอ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ผู้เรียนมีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ผู้เรียนไม่เสพหรือแสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งเสพติด และสิ่งมอมเมา หลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยง ต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ผู้เรียนมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม และให้เกียรติผู้อื่น

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ผู้เรียนร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครูและผู้อื่น และชอบมาโรงเรียน

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา มี 4 ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านดนตรี นาฏศิลป์ โดยไม่ขัดหลักศาสนา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬา นันทนาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 ผู้เรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมศิลปวัฒนธรรม และประเพณีที่ดั่งงามของท้องถิ่นและของไทย

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีนิสัยทัศน มีตัวบ่งชี้ 3 ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ สรุปความคิดอย่างเป็นระบบ และมีการคิดแบบองค์รวม

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ผู้เรียนมีทักษะอย่างมีวิจารณญาณ และคิดไตร่ตรอง

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ผู้เรียนมีทักษะการคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็น ตามหลักสูตรมี 8 ตัวบ่งชี้ คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบรวบยอดในระดับชาติในระดับดี (ถ้าไม่มีผลระดับชาติให้ใช้ผลการทดสอบระดับเขตพื้นที่ หรือผลการเรียนในระดับสถานศึกษาตามลำดับ) ใน 8 กลุ่มสาระในระดับชั้น ป.3 ป.6 ม.3 และ ม.6

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 5.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 5.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ตัวบ่งชี้ที่ 5.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มี 3 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 ผู้เรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน สนุกกับการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.3 ผู้เรียนสามารถใช้ห้องสมุดใช้แหล่งเรียนรู้และสื่อต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มี 3 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ผู้เรียนสามารถวางแผน ทำงานตามลำดับขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 ผู้เรียนรักการทำงาน สามารถปรับตัว และทำงานเป็นทีมได้

ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 ผู้เรียนมีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต และหาความรู้กับอาชีพที่ตนสนใจ

มาตรฐานด้านครู มี 2 มาตรฐาน 13 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ 8 ครูมีวุฒิ ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูพอเพียง มี 5 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ครูมีคุณลักษณะที่เหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 8.2 ครูจบระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ครูที่สอนตรงตามวิชาเอก โท หรือความถนัด

ตัวบ่งชี้ที่ 8.4 ครูได้รับการพัฒนาในวิชาที่สอนตามที่คุรุสภากำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 8.5 สถานศึกษามีจำนวนครุตามเกณฑ์

มาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.2 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ มีประสิทธิภาพการเรียนการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.3 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.4 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.5 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มีประสิทธิภาพการสอน และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.6 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.7 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีประสิทธิภาพการสอน และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.8 ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีประสิทธิภาพการสอนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานด้านผู้บริหาร มี 5 มาตรฐาน 15 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

มาตรฐานที่ 10 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ มี 4 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการทำงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 10.2 ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มและมีวิสัยทัศน์

ตัวบ่งชี้ที่ 10.3 ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารวิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 10.4 ผู้บริหารมีการบริหารที่มีประสิทธิผลและผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจในการบริหาร

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารอย่างมีระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา มี 4 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 11.1 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้างการบริหาร และระบบการบริหารที่มีความคล่องตัวสูง ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 11.2 สถานศึกษามีการบริหารเชิงกลยุทธ์

ตัวบ่งชี้ที่ 11.3 สถานศึกษามีการบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม และมีการตรวจสอบ ถ่วงดุล

ตัวบ่งชี้ที่ 11.4 สถานศึกษามีระบบและดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นไปตามกฎกระทรวง

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 3 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 12.1 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริหารที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 12.2 สถานศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 12.3 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีหลักสูตร ที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มี 2 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 13.1 สถานศึกษามีหลักสูตรและเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ระดับสากล ระดับชาติ และระดับท้องถิ่นที่เหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้ที่ 13.2 สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา มี 2 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 14.1 สถานศึกษามีระบบและกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 14.2 สถานศึกษามีกิจกรรมที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนา

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544,68 -73) ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้ ด้านผู้เรียน 8 มาตรฐาน 33 ตัวบ่งชี้ ด้านการสอน 2 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้ ด้านบริหารจัดการ 6 มาตรฐาน 33 ตัวบ่งชี้ ด้านพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ 2 มาตรฐาน 4 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

มาตรฐานด้านผู้เรียน 8 มาตรฐาน 33 ตัวบ่งชี้

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 มีความกตัญญูกตเวทิต

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ผู้เรียนมีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละเพื่อส่วนรวม

ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 ประหยัด รู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตนและส่วนรวมอย่างคุ้มค่า

ตัวบ่งชี้ที่ 1.6 ภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย นิยมไทย และ
ดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อม และตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจาก การ
เปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมกิจกรรม / โครงการอนุรักษ์ และพัฒนา
สิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับ
ผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 มีทักษะในการจัดการและทำงานให้สำเร็จ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 เพียรพยายาม ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบในการทำงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ทำงานอย่างมีความสุข พัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ตัวบ่งชี้ที่ 3.5 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต และหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเอง
สนใจ

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ
มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปความคิดรวบยอด คิดอย่างเป็น
ระบบ และมีการคิดแบบองค์รวม

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 สามารถคาดการณ์ กำหนดเป้าหมาย และแนวทางการตัดสินใจได้

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ประเมินและเลือกแนวทางการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดี และมีจินตนาการ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 ผู้เรียนมีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติเฉลี่ยตามเกณฑ์

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีต่าง ๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.5 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 มีนิสัยรักการอ่าน การเขียนและการฟัง รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัว ใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้และสื่อต่าง ๆ ได้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 6.3 มีวิธีเรียนรู้ของตนเองเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้ สนุกกับการเรียนรู้ และชอบมาโรงเรียน

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 มีสุนทรีย์ในการดูแลสุขภาพ และออกกำลังกายสม่ำเสมอ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์

ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงสิ่งแวดล้อมที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม และให้เกียรติผู้อื่น

ตัวบ่งชี้ที่ 7.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู และผู้อื่น

มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา

ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านศิลปะ

ตัวบ่งชี้ที่ 8.2 ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านดนตรี นาฏศิลป์

ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านกีฬา นันทนาการ

มาตรฐานด้านการสอน มี 2 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้

มาตรฐานที่ 9 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับชุมชนได้ และมีครูพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 มีคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.2 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ตัวบ่งชี้ที่ 9.3 มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการสอนและพัฒนาผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 9.4 มีการแสวงหาความรู้และเทคโนโลยีวิธีการใหม่ ๆ รับฟังความคิดเห็น

ตัวบ่งชี้ที่ 9.5 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าขึ้นไป

ตัวบ่งชี้ที่ 9.6 สอนตรงตามวิชาเอก

ตัวบ่งชี้ที่ 9.7 มีจำนวนเพียงพอ

มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 10.2 มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ตัวบ่งชี้ที่ 10.3 มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 10.4 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้อของตนเองและผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 10.5 มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงการพัฒนาการของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 10.6 มีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 10.7 มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน

มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศึกษา มี 6 มาตรฐาน 33 ตัวบ่งชี้

มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถ

ตัวบ่งชี้ที่ 11.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 11.2 มีความริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 11.3 มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการ และการจัดการ

ตัวบ่งชี้ที่ 11.4 มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจ

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงานและพัฒนากองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร

ตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีการจัดองค์กร โครงสร้าง และระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูง และปรับเปลี่ยนได้เหมาะสมตามสถานการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ 12.2 มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างครอบคลุมและทันต่อการใช้งาน

ตัวบ่งชี้ที่ 12.3 มีระบบประกันคุณภาพภายในที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 12.4 มีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 12.5 ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจผลการบริหารงานและการพัฒนาผู้เรียน

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

- ตัวบ่งชี้ที่ 13.1 มีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา
- ตัวบ่งชี้ที่ 13.2 มีการบริหารเชิงกลยุทธ์ และใช้หลักการมีส่วนร่วม
- ตัวบ่งชี้ที่ 13.3 มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพัฒนาสถานศึกษา
- ตัวบ่งชี้ที่ 13.4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- ตัวบ่งชี้ที่ 13.5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล
- มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
- สำคัญ
- ตัวบ่งชี้ที่ 14.1 มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น
- ตัวบ่งชี้ที่ 14.2 มีรายวิชา/กิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความ
- สนใจ
- ตัวบ่งชี้ที่ 14.3 มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความ
- ถนัดและความสามารถของผู้เรียน
- ตัวบ่งชี้ที่ 14.4 มีการส่งเสริมและพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และสื่อ
- อุปกรณ์การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- ตัวบ่งชี้ที่ 14.5 มีการจัดระบบการบันทึก การรายงานผล และการส่งต่อข้อมูลของ
- ผู้เรียน
- ตัวบ่งชี้ที่ 14.6 มีระบบการนิเทศการเรียนการสอนและนำผลไปปรับปรุงการสอน
- อยู่เสมอ
- ตัวบ่งชี้ที่ 14.7 มีการนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียน
- การสอน
- มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย
- ตัวบ่งชี้ที่ 15.1 มีการจัดและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็งและทั่วถึง
- ตัวบ่งชี้ที่ 15.2 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถทางวิชาการ
- และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน
- ตัวบ่งชี้ที่ 15.3 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถพิเศษ และ
- ความถนัดของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- ตัวบ่งชี้ที่ 15.4 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม
- ตัวบ่งชี้ที่ 15.5 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ และกีฬา/
- นันทนาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 15.6 มีการจัดกิจกรรมสืบสานและสร้างสรรค์ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทย

ตัวบ่งชี้ที่ 15.7 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเป็นประชาธิปไตย

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน พัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 16.1 มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 16.2 มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 16.3 มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 16.4 มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียวและ สิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียง และอยู่ในสภาพใช้การได้ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 16.5 มีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ มี 2 มาตรฐาน 4 ตัวบ่งชี้

มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้ที่ 17.1 มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา ในท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้ที่ 17.2 สนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม ในจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนา สถาบัน ทางวิชาการ และองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาวิถีการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 18.1 เป็นแหล่งวิทยากรในการแสวงหาความรู้และบริการชุมชน

ตัวบ่งชี้ที่ 18.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

กล่าวโดยสรุป มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์และ มาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและ กำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษาระบบประกัน คุณภาพที่ดีที่สุดนั้น แท้จริงแล้วน่าจะเป็นระบบที่พัฒนาขึ้นมาเองในองค์กรเป็นเรื่องของการ สืบราช และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นกลไกการประกันคุณภาพที่จริงยิ่งยไปกว่ากลไกใด ๆ จาก ภายนอก เพราะเกิดจากจิตวิญญาณและความห่วงแหนคุณภาพของคนในองค์กรนั้น ๆ เองโดยไม่ ต้องมีใครมาบังคับ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานวิจัย บทคัดย่อ ตลอดจนหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539,46 - 47) ได้ศึกษาการประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดทั่วประเทศ จำนวน 31,419 โรงเรียน พบว่า โรงเรียนในสังกัดที่ทุกมาตรฐานจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็กในเกือบทุกระดับการศึกษา

สุพัฒน์ พรหมวัง (2542, 156) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการ พบว่า สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และพบว่าขนาดของโรงเรียนและตำแหน่งของผู้ปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพโดยรวมไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ปัญหาการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีเพียง 1 ด้านที่ผู้บริหารและครูวิชาการมีปัญหาการดำเนินงานแตกต่างกัน คือ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน

เกียรติศักดิ์ ทับจันทร์ (2543,115-121) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนทั้งสามด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน และด้านคุณภาพผู้เรียน ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับกลาง ซึ่งแยกเป็นรายด้าน คือ ด้านการบริหาร พบว่า ผลการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ด้านการเรียนการสอน ผลการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ด้านคุณภาพนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการศึกษาปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาโดยเฉลี่ยมีปัญหาน้อย ด้านบริหารมีปัญหาน้อยทั้งหมด ด้านการเรียนการสอนมีปัญหาน้อยทุกประเด็น คุณภาพนักเรียนมีปัญหาน้อย และเมื่อเปรียบเทียบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอนและด้านคุณภาพผู้เรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์บริหารของผู้บริหาร พบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน

แก้วเวียง วิโรจน์รัตน์ (2544, 154 - 158) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ความความคิดเห็นของข้าราชการครู ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า โดยรวมข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก เห็นว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมและในรายด้านทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับนำพอใจ ส่วนข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดใหญ่เห็นว่า อยู่ในระดับดี ส่วนข้าราชการครูที่โรงเรียนมีขนาดต่างกันเห็นว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยข้าราชการครูโรงเรียนขนาดใหญ่เห็นว่า มีการดำเนินงานมากกว่าข้าราชการครูโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก และปัญหาที่สำคัญในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การได้รับความร่วมมือจากชุมชนและผู้ร่วมงานน้อย การจัดทำข้อมูลพื้นฐานและระบบสารสนเทศไม่ชัดเจน ไม่มีระบบ ไม่ตรงกับความเป็นจริงและไม่ครอบคลุมทุกเรื่อง การกำหนดเป้าหมายไม่มีความชัดเจน กว้างเกินไป และไม่ตรงกับความต้องการของชุมชนในการจัดทำแผน ครูอาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องไม่มีส่วนร่วมเท่าที่ควร แผนของโรงเรียนไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติได้อย่างจริงจัง การตรวจสอบภายในไม่มีความต่อเนื่องและไม่มีเครื่องมือตรวจสอบที่ชัดเจน การรายงานความก้าวหน้าและการเผยแพร่ต่อสาธารณชนมีน้อยมาก

สมชัย ละครวรงค์ (2544, 156-159) ได้ทำวิจัย เรื่อง การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพศึกษาด้านมาตรฐานการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูโดยรวมข้าราชการครูโรงเรียนขนาดเล็ก ข้าราชการครูในโรงเรียนไม่ขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่ามีการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านมาตรฐานการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่าการปฏิบัติงานมาตรฐานด้านการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนข้าราชการครูในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน เห็นว่ามีการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านมาตรฐานการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยข้าราชการครูโรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติงานโดยรวมมากกว่า ข้าราชการครูโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก

มณิดา แมนผดุง (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการเตรียมการดำเนินงานส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเรื่องการมอบหมายงาน มีการประชุมแบ่งหน้าที่ตามความสามารถ ด้านปรัชญาและเป้าหมาย มีการกำหนด วิธีดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมาย

การศึกษาของชาติ สนองความต้องการชุมชน วิเคราะห์ สภาพในปัจจุบันและอนาคตด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน มีการจัดแนวการจัดประสบการณ์ โดยผสมผสานการส่งเสริมพัฒนาการและส่งเสริมด้านวิชาการ ด้านบุคลากร มีการจัดฝึกอบรมหรือประชุมปฏิบัติการด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน มีการวางแผนโครงการเพื่อใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้านการจัดการและการบริหาร มีการปรับเปลี่ยนหน้าที่ตามมติที่ประชุม ด้านกิจการนักเรียน มีการจัดกิจกรรมเสริมความสามารถพิเศษให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรโรงเรียน และด้านการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลของการเรียน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านอย่างเหมาะสม ปัญหาที่พบคือ ผู้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนมีน้อยครูไม่สามารถจัดประสบการณ์ได้ตามแนวทางของโรงเรียนได้เต็มรูปแบบ การจัดประสบการณ์ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ชาวผู้ที่มีความรู้เหมาะสมกับระดับชั้น ขาดงบประมาณ คาดหวังสัมฤทธิ์ผลของเด็กสูงกว่าสภาพจริง

นิยม โพธิ์งาม (2545, 115) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนนำร่อง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ในปัจจุบันในการประกันคุณภาพภายในโดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ การวางแผน การประเมิน การปฏิบัติและด้านการปรับปรุงและได้เสนอแนะไว้ 5 ประการเรียงลำดับดังนี้ ผู้บริหารจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินในทุกชั้นตอน บุคลากรต้องมีการทำงานเป็นทีม และต้องมีความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายใน และมีคณะทำงานมีผู้รับผิดชอบประสานงาน กำกับติดตาม นิเทศการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

สุนัน สากลวารี (2545, 199) ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านการเตรียมการในการประกันคุณภาพใช้การประชุมมากที่สุด ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ บุคลากรขาดการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนขาดข้อมูลสภาพเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่นเพื่อนำมาพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน และปัญหาในการวางแผนการบริหารการศึกษาในโรงเรียน งานวิชาการมีปัญหามากที่สุด

ถวิล เต็มรัมย์ (2545, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาระดับการปฏิบัติและอุปสรรคในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ระดับการปฏิบัติและอุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครูและผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและครู พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดต่างกัน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และเมื่อเปรียบเทียบ อุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนที่ขนาดต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

สายัณห์ เสถียรบุตร (2545, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานส่วนใหญ่มีบุคลากรรับผิดชอบโดยเฉพาะ การจัดเก็บข้อมูลเป็นปัจจุบัน สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการตรวจสอบข้อมูลที่เก็บรักษาและจัดเก็บโดยใช้ระบบแฟ้มเอกสาร การตรวจสอบแก้ไขข้อมูลที่ผิดพลาดนั้นใหม่ และนำข้อมูลไปเปรียบเทียบข้อมูลตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา

คะนิงนิจ อุตพงษ์ (2546, บทคัดย่อ) ทำการวิจัย เรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทุกด้าน ครอบคลุมมาตรฐานการประเมินภายนอก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านบุคลากรไม่เพียงพอ การพัฒนาครูบุคลากรมีน้อย ห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอ ด้านงบประมาณไม่เพียงพอ ด้านการดำเนินงานรับการประเมินภายนอกมีความพร้อม แต่มีบางมาตรฐานมีความพร้อมค่อนข้างน้อย ส่วนความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

พรรณทิพา จันทร์กระจ่าง (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเมืองชลบุรีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน จำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันระดับมาก โดยผู้บริหารเพศชายมีปัญหามากกว่าผู้บริหารเพศหญิง จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดทำมาตรฐานโรงเรียน ด้านการกำหนดเป้าหมาย และด้านการรายงานความก้าวหน้าแตกต่างกันระดับต่ำ ผู้บริหารที่มีวุฒิระดับปริญญาตรีมีปัญหามากกว่าผู้บริหารที่มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรี

กาญจนา นิยมนา (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ปัญหาการดำเนินงานประกัน

คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อดิศักดิ์ สวานสวรรค์ (2548, บทคัดย่อ) ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เปรียบเทียบความคิดเห็น จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งของผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบ พบว่า มีสภาพปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ถ้าจำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่า มีสภาพปัญหาการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า สภาพปัญหาในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา เห็นว่าบุคลากรขาดความรู้ ทักษะ ไม่มีความเข้าใจในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ สถานศึกษาขาดวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเทคโนโลยีที่ทันสมัย การจัดเก็บข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน ไม่ต่อเนื่อง ไม่สมบูรณ์ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรม ศึกษาดูงาน ให้ครูบุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการทำหน้าที่

ชนิดย์ ไชยแก้ว (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2 ผลการวิจัยในภาพรวม มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพอยู่ในระดับมาก ระดับที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดให้บุคลากรของสถานศึกษารับผิดชอบงาน / โครงการและกิจกรรม ส่วนระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาในหลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันจะมีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างจากโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางมีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างจากโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

สมพงษ์ อาจศัตรู (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ

ด้านการเตรียมการ รองลงมา คือ ด้านการดำเนินการ ส่วนด้านที่มีการดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ ด้านการรายงานผล ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย เมื่อ พิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเตรียมการและด้านการดำเนินการ ส่วนด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรายงานผล ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับ สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามตำแหน่งของข้าราชการครูโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการเตรียมการมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับปัญหา การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามตำแหน่งข้าราชการครูโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ .05 ยกเว้นด้านการรายงานเท่านั้นที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ธงชัย สุขบุญ (2550, บทคัดย่อ) ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานตาม ระบบกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพมีความ คิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีลักษณะ แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 1 โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านการ ประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการผุดระบบประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ส่วนด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาด้านรายงาน คุณภาพการศึกษาประจำปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนา มาตรฐานการศึกษาไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพที่ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานตามระบบและ กลไกการประกันคุณภาพที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการ

ประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีไม่แตกต่างกัน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

งานวิจัยต่างประเทศ

เซอยาดี (Suryadi, 1994, 56 อ้างถึงในเข็มทอง ศิริแสงเลิศ, 2540, 79) ศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในระดับประถมศึกษาของประเทศอินโดนีเซีย โดยวัดคุณภาพของครูใน 4 ปัจจัยหลัก คือ ความสามารถทางด้านวิชาชีพ ความพยายามทางวิชาชีพ เวลาที่ใช้ในกิจกรรมวิชาชีพ และความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญและงานที่ได้รับมอบหมาย ผลการวิจัยพบว่า ครูเป็นปัจจัยที่กระตุ้นและใช้ประโยชน์จากปัจจัยอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ครูเป็นปัจจัยเดียวที่ใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษา และครูที่มีคุณภาพจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาได้มากที่สุด

แอน (Ann, 1996, 171) ได้ศึกษาผลกระทบของการใช้ระบบบริหารคุณภาพต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนในเมือง โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการอ่านความเข้าใจวิชาคณิตศาสตร์ระหว่างโรงเรียนในเมืองที่ใช้ระบบ TQM และโรงเรียนที่ไม่ใช้ผลการศึกษา พบว่า โรงเรียนในเมืองที่ใช้ระบบ TQM มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ดีกว่าโรงเรียนที่ไม่ใช้ TQM รวมทั้งคณะครูอาจารย์ในโรงเรียนที่มีความชื่นชอบพอใจกับระบบบริหารคุณภาพด้วย

รอดเจอร์ส (Rodgers, 1999, 3709) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ของครู เรื่อง ระบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาล เมืองมารีโคปา มลรัฐออริโซนา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจว่า โรงเรียนประถมศึกษานาระบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การไปใช้มีผลอย่างไร ซึ่งมีการประเมิน 9 ด้าน ได้แก่ การวางแผนอย่างมีระบบ การวิเคราะห์ข้อมูล การอบรมบุคลากร การร่วมมือของภาควิชา และองค์การความพึงพอใจของบุคลากร ความร่วมมือของนักเรียน การประเมินด้านการบริหาร ความพึงพอใจของลูกจ้างและความสำเร็จของนักเรียน ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า โรงเรียนที่มีการนาระบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การมาใช้มีความแตกต่างอย่างชัดเจนกับโรงเรียนที่ยังไม่ได้นาระบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การมาใช้ กล่าวคือ ครูในโรงเรียนที่มีการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การมีความตระหนักในการปฏิบัติงานทั้ง 9 ด้านมากกว่า มีความมุ่งมั่นในเป้าหมายที่กำหนดไว้มีการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการทำงานจัดอบรมบุคลากรตั้งแต่เริ่มต้นและต่อเนื่อง ส่งเสริมการเป็นผู้นำแก่ภาควิชาและบุคลากรรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย ครูมีจรรยาบรรณสูงและมีความพึงพอใจในงาน นักเรียนมีความตระหนักในการเรียน สามารถทำ

ข้อสอบมาตรฐานได้ดีขึ้น ครูมีความพึงพอใจในผลสัมฤทธิ์ด้านการฟัง พูด อ่าน เขียนและ
คณิตศาสตร์ของนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองและมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในแง่บวกมี
ความคิดเห็นอย่างเป็นระบบมากขึ้นและแก้ปัญหาเป็นขั้นตอน

สรุปได้ว่า จากการศึกษาเอกสารผลงานวิจัยและบทคัดย่อที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสภาพและ
ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนนั้น พบว่า มีสภาพการดำเนินงานประกัน
คุณภาพภายในโรงเรียนอยู่โดยรวมแล้วค่อนข้างมาก แต่ด้านปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพ
ภายในโรงเรียนยังมีอยู่ แต่ปัญหาที่ปรากฏนั้น แตกต่างกันไป หลากหลายตามขนาดของโรงเรียน
โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ห่างไกลในชนบทจะมีปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา ปัญหาการ
ขาดแคลนบุคลากร และบริบทของโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาขาดแหล่งเรียนรู้
ภายในที่สมบูรณ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดและวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูบุคลากร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 3414 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เลือกมาจากประชากร โดยวิธีการดังนี้
 - 2.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Kerjcie & Morgan) (บุญชมศรีสะอาด, 2538,187) จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 3,414 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 388 คน
 - 2.2 นำประชากรทั้งหมดมาสุ่ม โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่มเพื่อให้ได้จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์และวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนประชากร 1082 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 122 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนประชากร 1653 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 188 คน โรงเรียนขนาดเล็กจำนวนประชากร 679 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 78 คน ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ขนาดใหญ่	1082	122
ขนาดกลาง	1653	188
ขนาดเล็ก	679	78
รวมทั้งสิ้น	3414	388

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยการศึกษาจากตำรา เอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน เปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจคำตอบ โดยให้กาเครื่องหมาย

(/) ถูกลงใน ()

1. สถานภาพตำแหน่ง

- () ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทน
- () รองผู้อำนวยการโรงเรียน
- () ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน
- () ครูผู้สอนในโรงเรียน

2. ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

- () ขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 501 คนขึ้นไป
- () ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 121 – 500 คน

() ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน 120 ลงมา

3. ประสบการณ์ในการทำงานในโรงเรียน

() น้อยกว่า 10 ปี

() 10 – 20 ปี

() มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือ ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการการประกันคุณภาพภายใน ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และด้านการรายงานผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Type) กำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพในการดำเนินงานเรื่องนั้นในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพในการดำเนินงานเรื่องนั้นในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพในการดำเนินงานเรื่องนั้นในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพในการดำเนินงานเรื่องนั้นในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพในการดำเนินงานเรื่องนั้นในระดับน้อยมาก

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการการประกันคุณภาพภายใน ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และด้านการรายงานผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Type) กำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีความหมาย ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีปัญหาในการดำเนินงานเรื่องนั้นในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง มีปัญหาในการดำเนินงานเรื่องนั้นในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง มีปัญหาในการดำเนินงานเรื่องนั้นในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีปัญหาในการดำเนินงานเรื่องนั้นในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีปัญหาในการดำเนินงานเรื่องนั้นในระดับน้อยมาก

ตอนที่ 4 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและวิธีแก้ปัญหา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยได้ดำเนินการดังนี้ คือ

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน นำข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ โดยสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการเตรียมการประกันคุณภาพภายใน ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และขั้นตอนการรายงานการประกันคุณภาพภายใน

2.2 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเนื้อหาความถูกต้องตรงตามความมุ่งหมายของการวิจัยหรือไม่ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วตามข้อ 2.2 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ของแบบสอบถาม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมี 4 ท่าน

2.3.1 นายมานะ อักษรณรงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2.3.2 นายชาญชัย ไชยพิศ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านถลุงเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2.3.3 นายวิเชียร วณิชชาพัทร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวายจิก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2.3.4 นายโกวิท หมวกโรตอง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสวายสอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้งแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์แบบสอบถามที่

สมบูรณ์นำไปทดลองใช้กับข้าราชการครูและบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.5 หาค่าอำนาจจำแนก โดยวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ หาค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละข้อ ทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือถ้าค่า t มีค่า 1.75 ขึ้นไป ถือว่าอำนาจจำแนกสูง ผลปรากฏว่า แบบทดสอบ 86 ข้อ ใช้ได้ทั้ง 86 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.225 - 7.24 แบบสอบถาม ที่ผ่านการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อแล้วไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้ง ฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ผล ปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9648

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม จากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาช่วยตอบแบบสอบถาม

2. นำหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พร้อมแบบสอบถามไปแจกโรงเรียนเพื่อให้ช่วยตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่โรงเรียนด้วยตนเองแบบสอบถาม ที่แจกให้โรงเรียนทั้งสิ้นจำนวน 388 ฉบับ และได้รับกลับมาทั้งหมดครบถ้วนสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำมาดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. จำแนกแบบสอบถามตามลักษณะตัวแปรที่ศึกษา
3. ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด
4. นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง

สถิติ

วิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับสมมุติฐาน ดังนี้

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เป็นรายด้านและรายข้อ ใช้สถิติหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. การทดสอบสมมติฐาน ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA)

3. สรุปแบบสัมภาษณ์ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (\bar{X}) กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, 100)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	สภาพ/ปัญหาการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542, 261)

$$a = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ a แทน ความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อ

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. ค่าสถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณโดยใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\Sigma x}{n}$$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	Σx	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนของข้อมูล

2.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\Sigma x^2 - (\Sigma x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	$S.D.$	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	Σx^2	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\Sigma x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยทดสอบค่าเอฟ (F-test) ใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542, 328)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงของ F
 MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วจะใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ใช้สูตร ดังนี้

$$CV_d = \sqrt{(K - 1)(F^*)(MS_{within})(2/n)}$$

เมื่อ K แทน จำนวนกลุ่มในกลุ่มตัวอย่าง
 F^* แทน ค่า F ที่เปิดจากตาราง (Critical Value)
 MS_{within} แทน ค่า Mean Square Within Group ที่คำนวณไว้แล้ว
 ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SS	แทน	ค่าผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกของกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางด้านสถิติ และวิจัยในการวิเคราะห์หาค่าสถิติของข้อมูล โดยเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางแบ่งเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 รายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกัน

คุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 5 สรุปข้อเสนอแนะที่เป็นปลายเปิด (Open Form) ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ต่อไปนี้เป็นรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอน

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะปรากฏผลดังตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (N = 388)	ร้อยละ
1. สถานภาพตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทน	78	20.10
รองผู้อำนวยการ	48	12.40
ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน	149	38.40
ครูผู้สอน	113	29.10
2. ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน		
ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน 120 คนลงมา	78	20.10
ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 121 – 500 คน	188	48.50
ขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 501 คนขึ้นไป	122	31.40

ตาราง 3 (ต่อ)

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (N = 388)	ร้อยละ
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 10 ปี	55	14.20
10 – 20 ปี	209	53.80
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	124	32.00
4. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือ ปริญญาตรี	274	70.60
สูงกว่าปริญญาตรี	114	29.40

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม มีสถานภาพ ดังนี้

1. สถานภาพตำแหน่ง ส่วนใหญ่เป็นครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน จำนวน 149 คน (ร้อยละ 38.40) รองลงไปตามลำดับดังนี้ ครูผู้สอน จำนวน 113 คน (ร้อยละ 29.10) ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทน จำนวน 78 คน (ร้อยละ 20.10) และ รองผู้อำนวยการ จำนวน 48 คน (ร้อยละ 12.40)
2. ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่เป็นขนาดกลาง จำนวน 188 โรงเรียน (ร้อยละ 48.50) รองลงไปตามลำดับดังนี้ ขนาดใหญ่ จำนวน 122 โรงเรียน (ร้อยละ 31.40) และ ขนาดเล็ก จำนวน 78 โรงเรียน (ร้อยละ 20.10)
3. ประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่เป็น 10 – 20 ปี จำนวน 209 คน (ร้อยละ 53.80) รองลงไปตามลำดับดังนี้ มากกว่า 20 ปีขึ้นไป จำนวน 124 คน (ร้อยละ 32.00) และ น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 55 คน (ร้อยละ 14.20)
4. ระดับการศึกษา เป็นต่ำกว่าปริญญาตรี หรือ ปริญญาตรี จำนวน 274 คน (ร้อยละ 70.60) และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 114 คน (ร้อยละ 29.40)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งปรากฏผลดังตาราง 4 ถึง ตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย (X) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รอยผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน

สภาพการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	ระดับสภาพการปฏิบัติ			
	X	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. ด้านการเตรียมการ	3.88	0.83	มาก	2
1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร	3.87	0.83		
1.2 การแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ	3.88	0.83		
2. การดำเนินการ	3.92	0.84	มาก	1
2.1 การวางแผนการปฏิบัติงาน	3.97	0.84		
2.2 การดำเนินการตามแผน	3.94	0.83		
2.3 การตรวจสอบประเมินผล	3.88	0.84		
2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุง	3.86	0.86		

ตาราง 4 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	ระดับปัญหา			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
3. ด้านการรายงาน	3.81	0.78	มาก	3
3.1 การจัดทำรายงานประเมินตนเอง	3.81	0.78		
3.2 การจัดทำรายงานประจำปี	3.81	0.78		
เฉลี่ยรวม	3.86	0.35	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน โดยรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด($\bar{X} = 3.92$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน ด้านการเตรียมการ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการเตรียมการ	ระดับสภาพการปฏิบัติ								ความหมาย	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การเตรียมความพร้อมบุคลากร										
1. จัดประชุม อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ภายในแก่บุคลากรในโรงเรียน	4.24	0.90	4.13	0.76	3.82	0.82	4.06	0.87	มาก	1
2. ส่งบุคลากรในโรงเรียนไปประชุม อบรมที่หน่วยงานสถาบัน สถาบันอื่นที่เกี่ยวข้อง	3.64	0.84	3.80	0.69	3.76	0.81	3.73	0.88	มาก	7
3. จัดประชุมให้ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษาแก่คณะกรรมการสถานศึกษา และครู บุคลากร	3.65	0.79	4.06	0.82	3.93	0.84	3.88	0.81	มาก	4
4. รวบรวมเอกสาร คู่มือ จากแหล่งต่างๆ เพื่อเป็นศูนย์ความรู้ ให้แก่ครูบุคลากร	3.64	0.79	3.77	0.80	3.67	0.82	3.69	0.77	มาก	8
5. มีการกำหนดกรอบและวางแผนการประเมินการประกัน คุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ	3.65	0.84	4.08	0.89	3.88	0.87	3.87	0.82	มาก	5

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านการเตรียมการ	ระดับสภาพการปฏิบัติ								ความหมาย	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ										
6. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	3.56	0.73	3.66	0.77	4.05	0.94	3.76	0.81	มาก	6
7. การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเหมาะสมกับความรับผิดชอบ	3.69	0.84	4.09	0.82	3.89	0.86	3.89	0.82	มาก	3
8. ประชุมชี้แจงกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในอย่างชัดเจน	4.15	0.87	3.88	0.76	3.98	0.89	4.00	0.89	มาก	2
9. แต่งตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์การประกันคุณภาพภายใน	3.81	0.81	3.90	0.80	3.91	0.80	3.87	0.80	มาก	5
เฉลี่ยรวม	3.78	0.53	3.93	0.49	3.88	0.54	3.88	0.83	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน ด้านการเตรียมการ โดยรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยข้อ 1 จัดประชุม อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพภายในแก่บุคลากรในโรงเรียน ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.06$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน ด้านการดำเนินการ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการดำเนินการ	ระดับสภาพการปฏิบัติ								ความหมาย	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การวางแผนการปฏิบัติงาน										
10. กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าหมายที่ชัดเจน แน่นหนาเข้าใจง่าย	4.65	0.84	4.15	2.96	4.20	0.87	4.33	0.77	มาก	1
11. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน นักเรียน ครู ผู้บริหาร ชุมชน จัดทำสารสนเทศเพื่อวางแผน	4.19	0.84	3.88	0.77	3.96	0.87	4.01	0.83	มาก	3
12. ครู บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการวางแผนการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	3.87	0.89	3.92	0.86	3.80	0.88	3.86	0.88	มาก	10

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการดำเนินการ	ระดับสภาพการปฏิบัติ								ความหมาย	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
13. คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการเรียน ประจำปีคุณภาพภายในโรงเรียน	3.94	0.89	3.80	0.83	3.90	0.87	3.88	0.86	มาก	8
14. มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง	3.96	0.87	3.81	0.80	3.74	0.82	3.84	0.83	มาก	12
15. มีการกำหนดงบประมาณที่ใช้ไว้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ	3.87	0.84	3.97	0.85	3.92	0.85	3.92	0.85	มาก	4
การดำเนินการตามแผน										
16. ตรวจสอบแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และกิจกรรมที่กำหนดไว้	4.12	0.88	4.11	0.71	3.84	0.86	4.02	0.82	มาก	2
17. มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีทุกขั้นตอน	4.40	0.89	3.85	0.85	3.80	0.82	4.02	0.85	มาก	2
18. จัดตั้งหน่วยงานความสะอาด สนับสนุนการปฏิบัติงานของครูบุคลากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	4.19	0.87	3.68	0.79	3.75	0.86	3.87	0.84	มาก	9

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการค้าเนิการ	ระดับสภาพการปฏิบัติ								ความหมาย	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
19. ประชุมทบทวนการปฏิบัติงานและปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง การตรวจสอบประเมินผล	4.00	0.87	3.58	0.72	3.98	0.89	3.85	0.82	มาก	11
20. มีการวางแผนปฏิบัติการตรวจสอบ ประเมินและรายงาน ผลการดำเนินงานครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา	4.04	0.89	3.52	0.89	3.93	0.86	3.83	0.88	มาก	13
21. มีการนิเทศเพื่อกำกับติดตาม การดำเนินงานตามแผนที่ วางไว้อย่างต่อเนื่อง	4.12	0.85	3.69	0.79	3.89	0.82	3.89	0.82	มาก	7
22. มีการจัดหา/จัดทำเครื่องมือในการตรวจสอบ/ปรับปรุง คุณภาพการประเมินผลงาน	3.94	0.87	3.51	0.76	4.16	0.90	3.87	0.84	มาก	9
23. มีการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล	4.15	0.91	3.62	0.82	3.97	0.86	3.91	0.86	มาก	5
24. มีการรายงานความก้าวหน้าการปฏิบัติงานของโรงเรียน เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง	3.99	0.90	3.60	0.68	4.11	0.88	3.90	0.82	มาก	6

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการดำเนินการ	ระดับสภาพการปฏิบัติ								ความหมาย	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
25. มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายใน เสนอในที่ประชุมครู เพื่อเสริมจุดเด่นและพัฒนาจุดด้อย ในการ	3.86	0.87	3.91	0.88	3.91	0.88	3.89	0.88	มาก	7
26. มีการหาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไข โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม	3.88	0.88	3.91	0.80	3.92	0.86	3.90	0.85	มาก	6
27. มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา	3.78	0.88	3.96	0.85	3.93	0.84	3.89	0.86	มาก	7
28. มีการนำผลการประเมินมาพัฒนาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศให้ถูกต้อง สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน	3.62	0.83	3.72	0.77	3.93	0.91	3.76	0.84	มาก	14
เฉลี่ยรวม	4.03	0.85	3.80	0.37	3.93	0.38	3.92	0.44	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน ด้านการดำเนินการ โดยรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$) เมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยข้อ 10 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าหมายที่ชัดเจน แน่นอเนกเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($X=4.33$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน ด้านการรายงาน โดยรวมและรายข้อ

	ระดับสภาพการปฏิบัติ								ความหมาย	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การจัดทำรายงานประเมินตนเอง										
29. มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาตรงกับสภาพความเป็นจริง	3.53	0.76	3.91	0.86	3.78	0.86	3.74	0.83	มาก	7
30. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศรายงานการประเมินตนเองในการกำหนดเป้าหมาย แผนงานโครงการงานกิจกรรม	3.52	0.86	3.90	0.85	3.70	0.81	3.71	0.84	มาก	8
31. ครูผู้สอนนำข้อมูลสารสนเทศรายงานการประเมินตนเองใช้ในการปรับปรุง และพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การสอน	3.52	0.50	4.12	0.83	4.12	0.89	3.92	0.84	มาก	2
32. ผู้เรียนและผู้ปกครองได้รับข้อมูลสารสนเทศ รายงานการประเมินตนเอง	3.51	0.50	3.86	0.80	4.11	0.86	3.83	0.72	มาก	5

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านกรรารายงาน	ระดับสภาพการปฏิบัติ								ความหมาย	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
33. ผู้เรียนและผู้ปกครองนำข้อมูลสารสนเทศ รายงานการประเมินตนเอง เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา	3.53	0.72	4.01	0.80	4.06	0.84	3.87	0.79	มาก	4
การรายงานประจำปี										
34. มีการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาที่ระบุมความสำเร็จตามเป้าหมายในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.58	0.71	4.01	0.83	4.10	0.87	3.90	0.80	มาก	3
35. จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อต้านสังคมและสาธารณชน	3.63	0.67	4.17	0.84	4.20	0.63	4.00	0.71	มาก	1
36. การจัดทำรายงานการประเมินตนเองเพื่อขอรับการประเมินภายนอก	3.51	0.67	3.96	0.85	3.54	0.75	3.67	0.76	มาก	10

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการรายงาน	ระดับสภาพการปฏิบัติ								ความหมาย	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
37. สถานศึกษาได้รับคำแนะนำจากต้นสังกัดเกี่ยวกับกรอบหรือประเด็นที่ควรกำหนดในรายงาน	3.52	0.83	4.09	0.79	3.43	0.85	3.68	0.82	มาก	9
38. ลักษณะของการรายงานประจำปีมีความสอดคล้องกับการประเมินตนเอง	3.55	0.86	4.07	0.77	3.82	0.86	3.81	0.83	มาก	6
เฉลี่ยรวม	3.58	0.35	4.02	0.38	3.88	0.54	3.81	0.78	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน ด้านการรายงาน โดยรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยข้อ 35 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อต้านสังคมและสาธารณสุข มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.00$)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวนตามขนาดของโรงเรียน ซึ่งจะปรากฏผลดังตาราง 8 ดังตาราง 11 ดังนี้

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	ระดับปัญหา				อันดับที่
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย		
1. ด้านการเตรียมการ	2.37	0.68	น้อย	1	
1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร	2.37	0.68	น้อย		
1.2 การแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ	2.37	0.67	น้อย	2	
2. การดำเนินการ	2.17	0.71	น้อย		
2.1 การวางแผนการปฏิบัติงาน	2.25	0.72	น้อย		
2.2 การดำเนินการตามแผน	2.10	0.70	น้อย		
2.3 การตรวจสอบประเมินผล	2.18	0.71	น้อย		
2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุง	2.16	0.70	น้อย		

ตาราง 8 (ต่อ)

ปัญหาการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	ระดับปัญหา			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
3. ด้านการรายงาน	2.01	0.70	น้อย	3
3.1 การจัดทำรายงานประเมินตนเอง	2.12	0.71	น้อย	
3.2 การจัดทำรายงานประจำปี	2.05	0.69	น้อย	
เฉลี่ยรวม	2.08	0.70	น้อย	

จากตาราง 8 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามความติดเห็นของผู้รายงานการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอนใน โดยรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน โดยด้านการเตรียมการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.37$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ ด้านการเตรียมการ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการเตรียมการ	ระดับปัญหา								ความหมาย	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การเตรียมความพร้อมของบุคลากร										
1. ขาดเอกสาร คู่มือในการศึกษา ค้นคว้าเพื่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	2.41	0.73	2.19	0.68	2.26	0.65	2.29	0.69	น้อย	6
2. เอกสาร คู่มือการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน รายละเอียดและการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ	2.37	0.69	2.24	0.75	2.41	0.71	2.34	0.72	น้อย	5
3. เอกสาร คู่มือ เป็นทฤษฎีและหลักการปฏิบัติมากเกินไป ยากต่อการทำความเข้าใจนำไปปฏิบัติได้	2.56	0.62	2.35	0.68	2.50	0.61	2.47	0.64	น้อย	1
การแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ										
4. คุรบุคลากรในโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	2.50	0.66	2.26	0.71	2.35	0.64	2.37	0.67	น้อย	3
5. คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา	2.50	0.64	2.30	0.67	2.39	0.65	2.40	0.65	น้อย	2

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านการเตรียมการ	ระดับปัญหา								ความหมาย	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
6. คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนไม่เข้าใจการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ	2.49	0.70	2.30	0.76	2.30	0.73	2.36	0.73	น้อย	4
7. ขาดบุคลากรแกนนำระดับโรงเรียนในการสร้างทีมงานและพัฒนางานในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	2.46	0.26	2.26	0.66	2.37	0.63	2.36	0.64	น้อย	4
เฉลี่ยรวม	2.47	0.67	2.27	0.70	2.37	0.66	2.37	0.68	น้อย	

จากตาราง 9 พบว่าปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ชำนาญการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน ด้านการเตรียมการ โดยรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหายู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน โดยข้อ 3 เอกสาร คู่มือ เป็นทฤษฎีและหลักการปฏิบัติมากเกินไปยกต่อการทำความเข้าใจนำไปปฏิบัติได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=2.47$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของความคิดเห็น
ของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ ด้านการดำเนินการ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการดำเนินการ	ระดับปัญหา								ความ หมาย	ลำดับ ที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การวางแผนการปฏิบัติงาน										
8. บุคลากรไม่ปฏิบัติงานตามที่กำหนดในแผนงาน	2.35	0.72	2.34	0.72	2.43	0.70	2.37	0.71	น้อย	3
9. ขาดระบบงานที่ดีเกี่ยวกับการวางแผน ระยะเวลา เป้าหมายและความสำเร็จของงาน	2.44	0.70	2.26	0.70	2.49	0.79	2.40	0.73	น้อย	1
10. ขาดข้อมูลพื้นฐานด้านนักเรียน ด้านวิชาการ ด้าน งบประมาณด้านบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบการ บริหารงานที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน	2.22	0.88	1.99	0.88	2.45	0.76	2.22	0.84	น้อย	5
11. มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนไม่สอดคล้องกับความ ต้องการของผู้ปกครอง และชุมชน	2.19	0.63	1.93	0.63	1.93	0.48	2.02	0.58	น้อย	18

ตาราง 10 (ต่อ)

การดำเนินการตามแผน	ระดับปัญหา										ความหมาย	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม		S.D.	S.D.		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
12. โรงเรียนไม่ให้ออกสแกนบุคลากรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการดำเนินงานตามแผนการประกันคุณภาพภายใน	1.95	0.74	2.15	0.74	2.11	0.67	2.07	0.72			น้อย	15
13. โรงเรียนขาดงบประมาณ สื่อ เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ ในการอำนวยความสะดวก และสนับสนุนการปฏิบัติงาน	1.97	0.72	2.19	0.64	2.11	0.68	2.09	0.68			น้อย	13
14. โรงเรียนขาดการประสานงานของบุคลากรภายในที่รับผิดชอบงานฝ่ายต่าง ๆ	2.03	0.72	2.16	0.69	2.20	0.72	2.13	0.71			น้อย	11
15. คู่มือบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีหลายฝ่าย ทำให้เกิดการไม่คล่องตัวในการทำงาน	2.01	0.63	2.13	0.69	2.16	0.69	2.10	0.67			น้อย	12
16. คู่มือบุคลากรมีความรับผิดชอบการสอน และด้านธุรการอื่น ๆ มาก จึงทำให้ไม่มีเวลาทุ่มเทให้กับการประกันคุณภาพเท่าที่ควร	1.96	0.71	2.13	0.73	2.19	0.68	2.09	0.71			น้อย	14

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการดำเนินการ	ระดับปัญหา								ความหมาย	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
17. ครูบุคลากรต้นสนในแนวดำเนินการจึงเกิดการไม่ยอมรับ มีความคัดแย้งภายในโรงเรียน	1.99	0.63	2.14	0.66	2.18	0.70	2.10	0.66	น้อย	12
18. คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มาชมชนมีเวลาให้กับ โรงเรียนน้อยจึงไม่สามารถร่วมปฏิบัติงานได้สม่ำเสมอ	1.99	0.63	1.99	0.66	2.16	0.66	2.05	0.65	น้อย	16
19. ผู้บริหารมีเวลาดำเนินงานน้อยและมีภาระงานมาก การกำกับ ติดตามไม่ชัดเจน ไม่ต่อเนื่อง การตรวจสอบประเมินผล	2.01	0.76	2.14	0.78	2.33	0.74	2.16	0.76	น้อย	8
20. โรงเรียนขาดการวางแผนในการประเมินผล	2.46	0.75	2.26	0.77	2.45	0.78	2.39	0.77	น้อย	2
21. ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจระบบ การประเมินผลและการจัดทำเครื่องมือ	1.97	0.76	2.07	0.68	2.41	0.66	2.15	0.70	น้อย	9
22. การประชุมครูชี้แจงให้ครูบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในการประเมินผล ไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง	2.08	0.70	2.05	0.68	2.47	0.66	2.20	0.68	น้อย	7

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการดำเนินการ	ระดับปัญหา								ความหมาย	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
23. เครื่องมือการประเมินไม่ได้มาตรฐานขาดการวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ	1.91	0.74	2.11	0.66	2.45	0.67	2.16	0.69	น้อย	8
24. ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือการประเมิน	2.03	0.68	2.01	0.66	2.42	0.67	2.15	0.67	น้อย	9
25. การดำเนินการประเมินไม่เป็นไปตามปฏิทินกำหนด	1.96	0.73	2.03	0.70	2.45	0.80	2.15	0.74	น้อย	9
26. เอกสาร หลักฐาน ข้อมูล ไม่เป็นระบบไม่สามารถประเมินได้ครอบคลุมทุกภาระงาน ทุกระดับการศึกษาทุกชั้นเรียน	1.91	0.72	2.02	0.70	2.50	0.61	2.14	0.68	น้อย	10
27. การบันทึกข้อมูลในการประเมินไม่เป็นระบบ	1.91	0.72	2.05	0.64	2.46	0.65	2.14	0.67	น้อย	10
28. ขาดระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม การประเมินผล	1.95	0.81	2.07	0.72	2.46	0.66	2.16	0.73	น้อย	8
29. ผลการประเมินตนเองไม่เป็นผลที่แท้จริงเพราะขาดเครื่องมือการประเมินระดับโรงเรียนที่มีคุณภาพ	2.12	0.74	2.06	0.73	2.41	0.79	2.20	0.75	น้อย	7
30. งบประมาณในการจัดทำเครื่องมือไม่เพียงพอ	1.71	0.63	2.11	0.75	2.46	0.68	2.09	0.69	น้อย	8

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการดำเนินการ	ระดับปัญหา								ความหมาย	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.		
31. บุคลากรมีความเคร่งเครียดไม่ยอมให้มีการประเมินการนำผลการประเมินมาปรับปรุง	2.14	0.72	2.03	0.64	2.47	0.74	2.21	0.70	น้อย	6
32. โรงเรียนไม่ได้นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาพิจารณาปรับปรุงพัฒนามาตรฐานการศึกษาที่กำหนด	2.13	0.73	2.03	0.67	2.25	0.68	2.14	0.69	น้อย	10
33. คุรุคณากรยังขาดความรู้ ทักษะในการนำข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนมาวิเคราะห์และวางแผนปรับปรุงพัฒนา	2.19	0.72	2.24	0.72	2.37	0.75	2.27	0.73	น้อย	4
34. โรงเรียนมีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะเป็นตัวชี้วัดผลสำเร็จ หรือสิ่งที่ไม่เป็นผลสำเร็จเพื่อปรับปรุงงาน	2.13	0.73	2.11	0.66	2.25	0.67	2.16	0.69	น้อย	8
35. โรงเรียนไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางาน	2.05	0.70	2.14	0.67	2.28	0.73	2.16	0.70	น้อย	8

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการดำเนินการ	ระดับปัญหา						ความหมาย	ลำดับที่		
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่				รวม	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.				
36. ขาดการร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการวิจัยจากครูบุคลากร ในหน่วยงานอย่างทั่วถึงและเต็มที่	2.04	0.75	2.09	0.70	2.32	0.66	2.15	0.70	น้อย	9
37. โรงเรียนไม่ได้เสริมสร้างขวัญกำลังใจ ให้แก่ครู บุคลากรในการทำงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.03	0.70	2.03	0.70	2.25	0.71	2.10	0.70	น้อย	12
เฉลี่ยรวม	2.06	0.72	2.10	0.70	2.31	0.69	2.16	0.70	น้อย	

จากตาราง 10 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ชำนาญการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน ด้านการดำเนินการ โดยรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน โดยข้อ 9 ขาดระบบงานที่ดีเกี่ยวกับการวางแผน ระยะเวลา เป้าหมาย และความสำเร็ของงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=2.40$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของความคิดเห็น
ของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน ด้านการรายงาน โดยรวมและรายข้อ

	ระดับปัญหา								ความ หมาย	ลำดับ ที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านการรายงาน										
การจัดทำรายงานประเมินตนเอง										
38. บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำรายงาน	2.04	0.69	2.12	0.69	2.26	0.68	2.14	0.69	น้อย	3
การประเมินตนเอง	2.10	0.78	2.21	0.74	2.38	0.81	2.23	0.78	น้อย	2
39. เครื่องมือประกอบการประเมินยังไม่ครบและไม่ชัดเจน	2.18	0.76	2.18	0.73	2.43	0.74	2.26	0.74	น้อย	1
40. ชุมชนมีส่วนให้ข้อมูลน้อย	1.87	0.65	1.90	0.69	2.04	0.73	1.94	0.69	น้อย	11
41. ข้อมูลไม่สมบูรณ์ ไม่ครอบคลุมภาระงาน	2.00	0.65	1.99	0.61	2.16	0.62	2.05	0.63	น้อย	7
42. การเขียนรายงานไม่ได้สะท้อนจุดเด่น จุดด้อย ของ สถานศึกษาอย่างชัดเจน	2.05	0.72	2.04	0.76	2.28	0.79	2.12	0.76	น้อย	4
การจัดทำรายงานประจำปี										
43. โรงเรียนไม่มีทักษะในการเขียนรายงานการพัฒนา คุณภาพการศึกษา										

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านการรายงาน	ระดับปัญหา								ความหมาย	ลำดับที่
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
44. ข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นปัจจุบัน ไม่ครอบคลุม ภาระงาน	1.94	0.63	1.96	0.63	2.10	0.71	2.00	0.66	น้อย	10
45. โรงเรียนไม่เก็บข้อมูลย้อนกลับ	2.04	0.71	2.01	0.75	2.22	0.76	2.09	0.74	น้อย	5
46. โรงเรียนไม่ได้นำผลวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้สนับสนุนในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา	1.99	0.61	2.00	0.62	2.20	0.64	2.06	0.62	น้อย	6
47. โรงเรียนไม่ได้นำข้อมูลสารสนเทศมาวิเคราะห์ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1.94	0.67	1.98	0.70	2.11	0.73	2.01	0.70	น้อย	9
48. ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องไม่มีส่วนร่วมในการรวบรวมและให้ข้อมูล เพื่อเขียนรายงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด	1.96	0.59	1.97	0.64	2.14	0.68	2.02	0.64	น้อย	8
เฉลี่ยรวม	2.01	0.68	2.04	0.69	2.21	0.72	2.08	0.70	น้อย	

จากตาราง 11 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน ด้านการรายงาน โดยรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($X=2.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน โดยข้อ 40 ชุมชนมีส่วนให้ข้อมูลน้อย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=2.26$)

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จำนวนตามขนาดของโรงเรียน ซึ่งปรากฏผลดังตาราง 12 ดังนี้

ตาราง 12 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ปัญหาการดำเนินงาน	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการเตรียมการ	2.47	0.67	2.27	0.70	2.12	0.66	2.37	0.68	1.214
1.1 การเตรียมความพร้อม ของบุคลากร	2.46	0.68	2.26	0.71	1.88	0.65	2.37	0.68	
1.2 การแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ	2.48	0.65	2.29	0.70	2.35	0.67	2.37	0.67	
2. ด้านการดำเนินการ	2.06	0.72	2.10	0.70	2.31	0.69	2.16	0.71	1.622
2.1 การวางแผนการปฏิบัติงาน	2.30	0.73	2.13	0.73	2.33	0.68	2.25	0.72	
2.2 การดำเนินการตามแผน	1.99	0.69	2.13	0.70	2.18	0.69	2.10	0.70	
2.3 การตรวจสอบประเมินผล	1.85	0.73	2.07	0.69	2.45	0.70	2.18	0.71	
2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุง	2.10	0.72	2.11	0.69	2.29	0.70	2.16	0.70	

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัญหาการดำเนินงาน	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม		F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
3. การรายงาน	2.01	0.68	2.04	0.68	2.21	0.72	2.08	0.70	1.761
3.1 การจัดทำรายงาน ประเมินตนเอง	2.04	0.71	2.08	0.69	2.25	0.72	2.12	0.71	
3.2 การจัดทำรายงาน ประจำปี	1.99	0.66	1.99	0.67	2.19	0.72	2.05	0.69	
เฉลี่ยรวม	2.18	0.69	2.14	0.69	2.30	0.69	2.20	0.69	1.279

จากตาราง 12 พบว่าความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 สรุปข้อเสนอแนะที่เป็นปลายเปิด (Open Form) ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ปรากฏผลดังตาราง 13

ตาราง 13 ข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

ลำดับ ที่	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	จำนวน			รวม (N =388)	ร้อยละ
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่		
1	หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดให้มีการพัฒนาครูบุคลากร ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกาการค้างานประกันคุณภาพภายในอย่าง เป็นระบบ	12	22	15	49	12.63
2	โรงเรียนควรกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียนอย่างเร่งด่วน	10	20	14	44	11.34
3	โรงเรียนควรสร้างความตระหนักให้บุคลากรให้เห็นความสำคัญ ของการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	9	17	13	39	10.05
4	โรงเรียนควรกำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในโรงเรียนอย่างชัด	8	16	12	36	9.28

ตาราง 13 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	จำนวน			รวม (N =388)	ร้อยละ
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่		
5	โรงเรียนควรมีการนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและ ภายนอกไปพัฒนาการเรียนการสอน	7	15	11	33	8.51
6	โรงเรียนควรได้รับการช่วยเหลือเกี่ยวกับการดำเนินการประกัน คุณภาพภายในโรงเรียน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง	7	14	10	31	7.99
7	ควรหาครูไปศึกษาดูงานที่ผ่านการประเมินของ สมศ. ในระดับ ดีเยี่ยม และเป็นโรงเรียนที่มีขนาดใกล้เคียงกัน	6	13	9	28	7.22
8	ควรรายงานผลการจัดการศึกษาตามความความเป็นจริง	5	12	8	25	6.44
9	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในต้องเป็น ปัจจุบัน	4	11	7	22	5.67
10	ควรมีการปรับปรุง พัฒนาเครื่องมือการประเมินภายในให้ได้ มาตรฐาน มีความครอบคลุม มาตรฐานและตัวบ่งชี้	3	10	6	19	4.90
11	ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมและให้การสนับสนุน	2	9	5	16	4.12
12	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ร่วมกับคณะกรรมการที่รับผิดชอบ	2	8	4	14	3.61

ตาราง 13 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงาน ประกันคุณภาพในโรงเรียน	จำนวน			รวม (N =388)	ร้อยละ
		ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่		
13	สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมที่ น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน อย่าง สะอาดร่มรื่น และเป็นระเบียบเรียบร้อย	1	8	3	12	3.09
14	เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วน ร่วมในการวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	1	7	3	11	2.84
15	ครูได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานอยู่เสมอ	1	6	2	9	2.32

จากตาราง 13 พบว่าข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารัชมัย เขต 1 เรียงตามลำดับ 5 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 โรงเรียนควรรกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างเร่งด่วน (ร้อยละ 12.63) อันดับที่ 2 ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีการเปลี่ยนแปลง ในการปฏิบัติงานระบบประกันคุณภาพภายใน (ร้อยละ 11.34) อันดับที่ 3 โรงเรียนควรรกำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างชัดเจน (ร้อยละ 10.05) อันดับที่ 4 ผู้บริหารต้องร่วมกับครูในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน มีการนำผลการประกันคุณภาพภายในไปพัฒนาการเรียนการสอน(ร้อยละ9.28) และอันดับที่5โรงเรียนควรได้รับการช่วยเหลือเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 8.51)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูบุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนมีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูบุคลากร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 3,414 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เลือกมาจากประชากร โดยวิธีการดังนี้

1.2.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Kerjcie & Morgan อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2538, 187) จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 3,414 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 388 คน

1.2.2 นำประชากรทั้งหมดมาสุ่ม โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่มเพื่อให้ได้จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์และวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนประชากร 1,082 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 122 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนประชากร 1,653 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 188 คน โรงเรียนขนาดเล็กจำนวนประชากร 679 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 78 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยปรึกษาคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครู ในอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ผลปรากฏว่าแบบสอบถาม จำนวน 86 ข้อ ผ่านเกณฑ์ทั้ง 86 ข้อ โดยมีค่า t อยู่ระหว่าง 2.225 - 7.247 หลังจากนั้นนำแบบทดสอบที่ผ่านเกณฑ์ไปทดลองใช้กับข้าราชการครูและบุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค ผลปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่น .9648

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการขอความร่วมมือไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ขอให้ออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาไปยังโรงเรียนต่าง ๆ และนำแบบสอบถามแจกจ่ายไปยังโรงเรียนตามเป้าหมายและกำหนดวันรับคืน โดยส่งแบบสอบถามคืนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 แล้วผู้วิจัยไปรวบรวมแบบสอบถามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 388 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำข้อมูลที่เก็บได้ไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์และใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เป็นรายด้านและราย วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

4.3 การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู บุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way ANOVA) และหาค่าการแจกแจง หรือ F – test เมื่อพบความแตกต่างเป็นรายคู่ใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe Method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่เป็นค่าตามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอนใน โดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน

3. ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน พบว่าโดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ

และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เรียงตามลำดับ 5 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 โรงเรียนควรกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนอย่างเร่งด่วน อันดับที่ 2 ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในการปฏิบัติงาน ระบบประกันคุณภาพภายใน อันดับที่ 3 โรงเรียนควรกำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน ระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างชัดเจน อันดับที่ 4 ผู้บริหารต้องร่วมกับครูในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน มีการนำผลการประกันคุณภาพภายในไปพัฒนาการเรียน การสอน และอันดับที่ 5 โรงเรียนควรได้รับการช่วยเหลือเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน โดยรวมและราย ด้าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน คือด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการ และด้านการรายงาน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากในบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (2545, 11-24) ประกอบด้วย 9 หมวด ซึ่งในหมวด 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา ได้กำหนดไว้ชัดเจน ทั้งในเรื่องของผู้เรียน (มาตรา 22) ในหมวด 5 ได้กล่าวถึงเรื่อง การบริหารและการจัดการศึกษา ในหมวด 6 มาตรา ที่สำคัญได้แก่มาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายในและระบบ ประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร สถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงาน ต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพ มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ที่มีหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีประเมิน คุณภาพภายนอก และทำการประเมินผล การจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของ สถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีการประเมินภายนอกของสถานศึกษาอย่างน้อย หนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ สาธารณชน

จากเหตุผลข้างต้นจึงทำให้สถานศึกษา ต้องดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องผลการวิจัยของ ชนิตย์ ไชยแก้ว (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2 ผลการวิจัยในภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพอยู่ในระดับมาก ระดับที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดให้บุคลากรของสถานศึกษารับผิดชอบงาน / โครงการและกิจกรรม ส่วนระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเกี่ยวกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาในหลักสูตรท้องถิ่น เช่นเดียวกับ สมพงษ์ อาจศัตรู (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเตรียมการ รองลงมา คือ ด้านการดำเนินการ ส่วนด้านที่มีการดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการรายงานผล และผลงานการวิจัยของชงชัย สุขบุญ (2550, บทคัดย่อ) ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 1 โดยรวมและรายด้านแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอนใน โดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอยู่ในระดับน้อย ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากเหตุผลจากข้อ 1 ซึ่งส่งผลให้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย เหตุผลจากการที่โรงเรียนจะต้องได้รับการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก นั่นคือ สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จึงจำเป็นที่โรงเรียนต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประเมินภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัฒน์ พรหมวัง (2542, 156) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการ พบว่า สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับน้อย รวมถึงงานวิจัยของ ถวิล เดิมรัมย์ (2545, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาระดับการปฏิบัติและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ระดับการปฏิบัติ

และอุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของครูและผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และยังคงคล้อยกับผลงานการวิจัยของ อติศักดิ์ สวนสวรรค์ (2548, บทคัดย่อ) ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เช่นเดียวกัน

จากผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยรวมแล้วมีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อดูเป็นรายข้อพบว่ายังปรากฏระดับปัญหาอยู่ เช่น ด้านการเตรียมการ ในเรื่องเอกสาร คู่มือการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนระบุรายละเอียดและแนวปฏิบัติยังไม่เพียงพอ คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา และครูบุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ด้านการดำเนินการ โรงเรียนขาดการวางแผนงานที่ดี และคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในไม่ดำเนินงานตามระยะเวลา ด้านการรายงาน ครูบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการจัดทำรายงาน และเครื่องมือการประเมินภายในไม่ได้มาตรฐาน จากปัญหาดังกล่าวนี้ควรดำเนินการแก้ไขโดย พัฒนาครู บุคลากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โรงเรียนควรกำหนดแผนงานเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้ชัดเจนและดำเนินงานให้เป็นไปตามที่แผนกำหนดอย่างต่อเนื่อง สร้างความตระหนักให้ครูบุคลากร เห็นความสำคัญของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในว่าเป็นภารกิจที่โรงเรียนต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด และเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาของนักเรียนด้วย ผู้บริหารต้องเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงในด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอย่างจริงจัง

3. ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบ และครูผู้สอน พบว่าโดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ซึ่งถือว่าเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายในการจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบัน จึงได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น ซึ่งได้กำหนดไว้ในหมวดที่ 6 มีสาระบัญญัติเกี่ยวกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ระบุไว้ในมาตรา 47 ให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มาตรา 49 ให้มีสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพของสถานศึกษามีฐานะเป็นองค์กรมหาชนทำหน้าที่ประเมินการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา (รุ่ง แก้วแดง, 2544, 59) จึงเป็นเหตุให้ทุกโรงเรียนต้องมีระบบประกันคุณภาพภายในเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องผลงานการวิจัย ของ

เกียรติศักดิ์ ทับจันทร์ (2543, 115 - 121) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนทั้งสามด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอน และด้านคุณภาพผู้เรียน ผลการวิจัย พบว่า เมื่อเปรียบเทียบ การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งด้านการบริหาร ด้านการเรียนการสอนและ ด้านคุณภาพผู้เรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประเภทการบริหารของผู้บริหาร พบว่า โดยรวมมีการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกัน รวมถึงผลงานวิจัยของ ถวิล เติมรัมย์ (2545, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาระดับการปฏิบัติและอุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบอุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนที่ขนาดต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ กาญจนา นิยมนา (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 2 ผลวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนแล้ว ระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อดูรายข้อแล้วพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก จะมีระดับปัญหามากกว่า โรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในทุกด้าน คือด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการ และด้านการรายงาน เพราะโรงเรียนขนาดเล็กขาดแคลนครูบุคลากร ครู 1 คนต้องสอนนักเรียน 2 - 3 ชั้น ครูบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนไม่ได้นำผลการประเมินทั้งภายในและภายนอกมาวิเคราะห์ประกอบการจัดทำแผนงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ยังเป็นจุดอ่อน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กต้องทำหน้าที่เป็นทั้งครูผู้สอน และปฏิบัติงานบริหารด้วยจึงเป็นเหตุให้ไม่สามารถดำเนินงานประกันคุณภาพภายในได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องกำหนดแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้ชัดเจน ให้ความสนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็กอย่างใกล้ชิด จัดอัตรากำลังลงไปให้ครูครบชั้นเรียน ครูบุคลากรควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน มีความมั่นใจในการดำเนินงานสามารถดำเนินงานประกันคุณภาพภายในได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นในการวางแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรต้องกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในให้ชัดเจน และผู้อำนวยการโรงเรียนควรมีการวางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนไว้ล่วงหน้าเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและชุมชนใช้เทคนิควิธีการในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนที่หลากหลาย และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้บังเกิดผลมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนต่อไป

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาทั้งภายในสถานศึกษา และจากองค์กรภายนอก มาวิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อหาจุดเด่นจุดด้อย ข้อบกพร่อง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานว่าดีขึ้นหรือลดลงในด้านใด เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการพัฒนา ปรับปรุงสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

1.4 จากผลการวิจัย ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน เพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาควรนำไปพัฒนาโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรส่งเสริม พัฒนา จัดอบรม กระตุ้นให้เกิดขึ้น ได้แก่ หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการพัฒนาครู บุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ควรกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างเร่งด่วน โรงเรียนควรสร้างความตระหนักให้ครู บุคลากร เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนควรกำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างชัดเจน โรงเรียนควรมีการนำผลการประกันคุณภาพภายในไปพัฒนาการเรียนการสอน และโรงเรียนควรได้รับการช่วยเหลือเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการวางแผนทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จากข้อค้นพบในขอบเขตที่ดำเนินการ ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีการศึกษาวิจัยในเรื่องต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างตัวชี้วัดประเมินคุณภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดยมุ่งเน้นปัจจัยการส่งเสริมและพัฒนาเพื่อนำผลการศึกษาไปปรับพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารให้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2540). *การประกันคุณภาพของสถานศึกษา เอกสารการประกันคุณภาพ การศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ลาดพร้าว.
- _____. (2542). *แนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2544ก). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : ลาดพร้าว.
- _____. (2542). *แนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กาญจนา นิยมนา. (2547). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัยจันทบุรี มหาวิทยาลัยบูรพา.
- การนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา*. (2552). (ออนไลน์) ค้นเมื่อ 18 มิถุนายน 2552, จาก <http://www.nayok.go.th/vicharkan/jir at.ppt>.
- กษมา วรวรรณ ณ อุษยา. (2541). *การประกันคุณภาพการศึกษา*. ปฏิรูปการศึกษา 2 (2) : 16-18.
- เกียรติ อัมพรายน. (2525). *การศึกษาปัญหาและรูปแบบเพื่อปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก*. นครสวรรค์ : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์.
- เกรียงศักดิ์ ทับจันทร์. (2543). *การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ ก.ม. (การบริหารการศึกษา). เพชรบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.

แก้วเวียง วิโรจน์รัตน์. (2544). การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). มาตรฐานโรงเรียน พุทธศักราช 2541.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2541). มาตรฐานโรงเรียน พุทธศักราช 2541. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.

_____. (2541). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย.

_____. (2541). เอกสารชุดการประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม 2 มาตรฐานโรงเรียน
พ.ศ. 2541. สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.

_____. (2542). คู่มือและเครื่องประเมินมาตรฐานโรงเรียน ปีการศึกษา 2541.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544). การนำมาตรฐานสู่โรงเรียนและห้องเรียน.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

_____. (2544). การพัฒนาโรงเรียนตามกรอบมาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

_____. (2544). ชุดเสริมประสบการณ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา เรื่องที่ 1 แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

_____. (2544). ชุดเสริมประสบการณ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา เรื่อง 3 การนำมาตรฐานโรงเรียนและห้องเรียน. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). **ชุดเสริมประสบการณ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพสถานศึกษา เรื่องที่ 7 การนิเทศเพื่อส่งเสริมระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

_____. (2544). **ชุดเสริมประสบการณ์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพสถานศึกษา เรื่องที่ 8 การเตรียมตัวของโรงเรียนเพื่อรองรับการประเมินภายนอก.กรุงเทพฯ** : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). **เอกสารชุดการประกันคุณภาพการศึกษา เล่ม 3 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา.** สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ลาดกระบังลาดพร้าว.

ฉิ่งฉิ่ง อุดรพงษ์. (2546). **การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนห้วยม้าวิทยาคม สังกัดกรมสามัญศึกษา. จังหวัดแพร่.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

จรัส นองมาก. (2544). **การปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ชันพรีนติ้ง

_____. (2545). **การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพฯ : แอล.ที. เพรส.

_____. (2545). **สภาพปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา. (ออนไลน์).**

ค้นเมื่อ 18 มิถุนายน 2552, แหล่งที่มา : <http://gotoknow.org/blog/yanzi/43715>.

ชวนะ คำกล้า. (2546). **การประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดระยอง.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชาติรี สำราญ. (2544). **เตรียมตัวครู...สู่การประกันคุณภาพ.** กรุงเทพฯ : มุลนิธิสตรีศึกษาวิจัย.

ชาติชาย พิมพ์ไสย. (2543). **การศึกษาคำเนิการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา.** สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ณัฐพล ชุมวรฐายี. (2545). **บันไดสู่การประกันคุณภาพการศึกษา.** กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

- ถวิล เต็มรัมย์. (2545). **การศึกษาระดับการปฏิบัติและอุปสรรคในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- พงษ์ชัย สันติวงษ์. (2543). **พฤติกรรมบุคคลในองค์การ**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- พงษ์ชัย สุขบุญ. (2550). **การศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบและกลไกการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1**. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (บริหารการศึกษา). เลย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ชนิดย์ ไชยแก้ว. (2549). **การศึกษาสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2**. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุดรดิตต์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการจัดการยุคปฏิรูป การศึกษา**. กรุงเทพฯ : แอล. ที. เพรส.
- นิยม โพธิ์งาม. (2545). **สภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนนาร่อง จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2538). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น การพิมพ์.
- _____. (2541). **วิธีทางสถิติสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์.
- _____. (2543). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์.
- ประกิจ แพนมไธสง. (2544). **การศึกษาสภาพการดำเนินการตามนโยบายการประกัน คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิต วิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2541). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- ประเวศ วะสี. (2541). *การปฏิรูปการศึกษา : ยกเครื่องทางภูมิปัญญา*. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย.
- ประเสริฐ จรรย์านุกุล. (2539). "การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของอุดมศึกษา." *วารสารวิชาการราชภัฏกรุงเทพฯ*. ม.ป.ท.
- พรรณทิพา จันทร์กระจ่าง. (2546). *ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. (2545). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก.
- พะยอมศรี วรณวนารักษ์. (2543). *สภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา. จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา) เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพบุลย์ แจ่มพงศ์. (2541). "การประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา." *วารสารการศึกษาเอกชน*. 8 (77) : 37 – 40.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). *ประกันคุณภาพ : ทุกคนทำได้ไม่ยาก*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. (ม.ป.ป.). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2541). *แนวทางประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี
- วิชัย ศรีเล็ก. (2542). *ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร ISO 9000 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2541). *การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- วิเชียร พันธุ์เดือบุตร. (2548). *การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษา เอกชน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ค. (การบริหารการศึกษา).
ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2544). "ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน." *วารสารสุขโขทัยธรรมมาธิราช*, 14 (3) : 41-49.
- สมชัย ละครวงษ์. (2544). *การปฏิบัติประกันคุณภาพด้านการศึกษาด้านมาตรฐานและการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมพงษ์ อาจศศู. (2549). *การศึกษาภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เลย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สมพงษ์ โลกเปลือย. (2545). *การดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อการประเมินภายนอกในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมศักดิ์ สุขสำโรง. (2547). *การศึกษาความพร้อมของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. (2541). "การประกันคุณภาพการศึกษา." *วารสารวิชาการ*. 2(1) : 40-90.
- สายัณห์ เสถียรบุตร. (2545). *สภาพและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์ คช.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สัมฤทธิ์ กางเพิง. (2544). "แนวทางการพัฒนาโรงเรียนเพื่อเตรียมรับการประเมินคุณภาพการศึกษา," วารสารวิชาการ. 4 (10) : 34–42.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2539). รายงานการวิจัยการประเมินมาตรฐาน โรงเรียนประถมศึกษา ปีการศึกษา 2538. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2540). แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2544. กรุงเทพฯ : อรรถพลการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

_____. (2544). คู่มือประเมินผลภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา การออกแบบการประเมินผลภายใน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี.

_____. (2545). แนวทางการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). ชุดฝึกอบรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปฐมวัยการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

_____. (2546). ชุดฝึกอบรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัยการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

_____. (2546). ชุดฝึกอบรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานและปฐมวัยการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยเขตพื้นที่การศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2546). *รวมกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการประกันคุณภาพการศึกษา. เล่มที่ 120 ตอนที่ 74 ก. ราชกิจจานุเบกษา. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินภายนอก คุณภาพการศึกษา.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. (2551). *เอกสารข้อมูลพื้นฐาน 10 มิถุนายน 2551*. บุรีรัมย์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.
- _____. (2552). *ผลการประเมินภายนอกรอบแรก*. (ออนไลน์) ค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2552 จาก <http://nitesbri1.org/course/evaluation>.
- _____. (2551). *แผนกลยุทธ์ศาสตร์การปฏิบัติราชการ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับที่ 2) ระยะ 4 ปี พ.ศ. 2551 – 2554*. บุรีรัมย์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2540). *เกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารคุรุสภา พ.ศ. 2540*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2546). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- _____. (2543 จ). *การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา. เล่ม 5. การพัฒนาระบบประเมินตนเอง*. กรุงเทพฯ : เจ. เอ็น. ที.
- สิปนันท เกตุทัต และคนอื่นๆ (2540). *ความฝันของแผ่นดิน*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สุคนธ์ สากลวาริ. (2545). *สภาพปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ก.ม.(บริหารการศึกษา)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัฒน์ พรหมวัง. (2542). *ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)*. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สุวิมล ราชชนนบริบาล. (2541). *การศึกษากระบวนการประกันคุณภาพทางการศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ*. ปริญญาโท ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อวยพร เรืองตระกูล. (2541). *สถิติการศึกษายี่สิบห้า*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ตำราและเอกสารทาง วิชาการคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรวิทย์ นาคทรพ. (2540). *การประกันคุณภาพระดับภาควิชา : รายงานการสัมมนา ทางวิชาการ เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา : นโยบาย สู่แนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวง มหาวิทยาลัย.
- อนันตชัย พงศ์สุวรรณ. (2547). *การบริหารการศึกษาในคลื่นความเปลี่ยนแปลง*. บุรีรัมย์ : โรงพิมพ์วินัย.
- อารีรัตน์ วัฒนสิน. (2545). "การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานงานเก่าที่จัดระบบใหม่." *วารสารวิชาการ*. ม.ป.ท.
- อ่ารุง จันทวานิช. (2542). *การประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อ่ารุง จันทวานิช และไพบูลย์ แจ่มพงษ์. (2542). "การศึกษา : แนวทางการพัฒนาคุณภาพ," *วารสารวิชาการ*. 2(9) : 39 – 46.
- อดิศักดิ์ สวนสวรรค์. (2548). *การศึกษาค้นคว้าการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา*. สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อุดม สิริเสรีภาพ. (2541). *ศึกษาเรื่องการพัฒนาโรงเรียนเอกชนในเขตการศึกษา 7 เพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหาร การศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- Ann, J.W. (1996). *Assessing Quality in Further and Higher Education*. Guildford and Kingsley : New York Press.

- Gwaltney, R.A. (1996). "A Model Management Information System for an Institution of Higher Education". *Dissertation Abstracts International*. 54(09) : 3356-a.
- Shanker, A. (1991). *Quality Assurance*. *Phi Delta Kappan*. 78(5) : 220-221 ; New York Press.
- Rodger, C.G. (1999, April). Teacher Participants of Total Quality Management Practices In Elementary School. *Dissertation Abstracts International*, 30(7), 3709A-3710A.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญและตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๗๖๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณมานะ อักษรณรงค์

ด้วย นายฐานะ สายวาริรัตน์ นักศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี ดร.สาธิต ผลเจริญ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้เพื่อที่ผู้ทำการวิจัยจะได้ ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศท ๐๕๔๕.๑๑/๗๖๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณชาญชัย ไชยพิศ

ด้วย นายฐานะ สายวาริรัตน์ นักศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี ดร.สาธิต ผลเจริญ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้เพื่อที่ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๕๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐๕๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐๕๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๗๖๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณวิเชียร วณิชชาพัทร

ด้วย นายฐานะ สายวาริรัตน์ นักศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี ดร.สาธิต ผลเจริญ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้เพื่อที่ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๗๖๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณโกวิท หมวกไชสง

ด้วย นายฐานะ สายวาริรัตน์ นักศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี ดร.สาธิต ผลเจริญ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้เพื่อที่ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๘๑๗

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอลงความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาวิทยาลัย เขต ๔

ด้วย นายฐานะ สายวาริรัตน์ นักศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ดังกวดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาวิทยาลัย เขต ๑ โดยมี ดร.สาวิตรี ผอ.เจริญ เป็นที่ปรึกษาริทยานิพนธ์ ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายฐานะ สายวาริรัตน์ ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับกำหนดการทำงาน ผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบบ และสองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๕๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐๕๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖ โทรสาร ๐๕๔๖๑ ๒๘๔๘

ที่ ศช 04082 / 8882

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
50 ถนนนิสิตวนา นร 31000

25 ธันวาคม 2552

เรื่อง ขอลงความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัด ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นายฐานะ สาขาวรรณิก นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยมี ดร.สาธิต ผดเจริญ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จึงแจ้งผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดทุกแห่งทราบ เพื่ออนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวเก็บข้อมูลในโรงเรียนของท่านได้ตามความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิไลลักษณ์ จิตเสริม)

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

กลุ่มผู้อำนวยการ กลุ่มงานประสานงาน

โทร.04481 1402

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน คือขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการ หรือผู้รักษาราชการแทน รองผู้อำนวยการ ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน และครูผู้สอน

3. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ สถานภาพตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา ระดับการศึกษา ของผู้ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามเช็ครายชื่อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบเช็ครายชื่อตามลำดับของสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนจากมากไปหาน้อย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบเช็ครายชื่อตามลำดับของปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนจากมากไปหาน้อย

ตอนที่ 4 สอบถามความคิดเห็นอื่นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงยิ่งที่กรุณาตอบแบบสอบถาม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

นายฐานะ สายวาริรัตน์

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ถูก (/) ลงใน () ตามสถานภาพของท่าน

1. สถานภาพตำแหน่ง

- () ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทน
- () รองผู้อำนวยการ
- () ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน
- () ครูผู้สอนในโรงเรียน

2. ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

- () ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน 120 คนลงมา
- () ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 121 - 500 คน
- () ขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 501 คนขึ้นไป

3. ประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา

- () น้อยกว่า 10 ปี
- () 10 - 20 ปี
- () มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือ ปริญญาตรี
- () สูงกว่าปริญญาตรี

**ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1**

คำชี้แจง ในฐานะที่ท่านเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในโรงเรียน ท่านคิดว่าโรงเรียนของท่าน มีสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับใด โปรดกาเครื่องหมาย ถูก (/) ในช่อง 5 4 3 2 1 ทางขวามือของแต่ละข้อให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงข้อละ 1 ช่องเท่านั้น ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การประกันคุณภาพในโรงเรียน	สภาพการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
1.	1. การเตรียมการ 1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร					
1.	จัดประชุม อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากรในโรงเรียน					
2.	ส่งบุคลากรในโรงเรียนไปประชุม อบรมที่หน่วยงานสถาบันอื่นจัดขึ้น					
3.	จัดประชุมให้ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาแก่คณะกรรมการสถานศึกษา และครูบุคลากร					
4.	รวบรวมเอกสาร คู่มือ จากแหล่งต่างๆ เพื่อเป็นศูนย์ความรู้ให้แก่ครู บุคลากร					

ข้อ	การประกันคุณภาพในโรงเรียน	สภาพการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
5	มีการกำหนดกรอบและวางแผนการประเมินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ					
	1.2. การแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ					
6.	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน					
7.	การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ					
8.	ประชุมชี้แจงกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในอย่างชัดเจน					
9.	แต่งตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์การประกันคุณภาพภายใน					
	1. การดำเนินการ 2.1 การวางแผนการปฏิบัติงาน					
10.	กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายที่ชัดเจนแน่นอนเข้าใจง่าย					
11.	วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน นักเรียน ครู ผู้บริหาร ชุมชน จัดทำสารสนเทศเพื่อวางแผน					
12.	ครู บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการวางแผนการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน					
13.	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน					
14.	มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน สามารถปฏิบัติได้จริง					
15.	มีการกำหนดงบประมาณที่ใช้ไว้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ					
	2.2 การดำเนินงานตามแผน					
16.	ตรวจสอบแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ และกิจกรรมที่กำหนดไว้					

ข้อ	การประกันคุณภาพในโรงเรียน	สภาพการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
17.	มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีทุกชั้นตอน					
18.	จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนการปฏิบัติงานของครู บุคลากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
19.	ประชุมทบทวนการปฏิบัติงานและปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง					
	2.3 การตรวจสอบประเมินผล					
20.	มีการวางแผนปฏิบัติการตรวจสอบ ประเมินและรายงานผลการดำเนินงานครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา					
21.	มีการนิเทศเพื่อกำกับติดตาม การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ อย่างต่อเนื่อง					
22.	มีการจัดหา/จัดทำเครื่องมือในการตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพ การประเมินผลงาน					
23.	มีการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล					
24.	มีการรายงานความก้าวหน้าการปฏิบัติงานของโรงเรียนเป็น ระยะอย่างต่อเนื่อง					
	2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน					
25.	มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายใน เสนอในที่ประชุมครู เพื่อเสริมจุดเด่นและพัฒนาจุดด้อย ในการปฏิบัติงาน					
26.	มีการหาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไข โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม					
27.	มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา					
28.	มีการนำผลการประเมินมาพัฒนาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศให้ ถูกต้อง สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน					

ข้อ	การประกันคุณภาพในโรงเรียน	สภาพการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
	2. การรายงาน 3.1 การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง					
29.	มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาตรงกับสภาพความเป็นจริง					
30.	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศรายงานการประเมินตนเองในการกำหนดเป้าหมาย แผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรม					
31	ครูผู้สอนนำข้อมูลสารสนเทศรายงานการประเมินตนเองใช้ในการปรับปรุง และพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอน					
32	ผู้เรียนและผู้ปกครองได้รับข้อมูลสารสนเทศ รายงานการประเมินตนเอง					
33	ผู้เรียนและผู้ปกครอง นำข้อมูลสารสนเทศรายงานการประเมินตนเอง เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา					
	2.2 รายงานประจำปี					
34.	มีการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาที่ระบุความสำเร็จตามเป้าหมายในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
35.	จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อต้นสังกัดและสาธารณชน					
36.	การจัดทำรายงานการประเมินตนเองเพื่อขอรับการประเมินภายนอก					
37.	สถานศึกษาได้รับคำแนะนำจากต้นสังกัดเกี่ยวกับกรอบหรือประเด็นที่ควรกำหนดในรายงาน					
38.	ลักษณะของการรายงานประจำปีมีความสอดคล้องกับการประเมินตนเอง					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมายถูก / ลงในช่อง 5 4 3 2 1 ที่ตรงกับปัญหาการดำเนินการ

- 5 หมายถึง มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในมากที่สุด
4 หมายถึง มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในมาก
3 หมายถึง มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในปานกลาง
2 หมายถึง มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในน้อย
1 หมายถึง มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในน้อยที่สุด

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของท่านตามสภาพที่ปรากฏ โดยเลือกตอบดังนี้

ข้อ	การประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1
1.	การเตรียมการ 1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร 1. ขาดเอกสาร คู่มือในการศึกษา ค้นคว้าเพื่อการดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในโรงเรียน					
2.	เอกสาร คู่มือการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ระบุรายละเอียดและการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ					
3.	เอกสาร คู่มือ เป็นทฤษฎีและหลักการปฏิบัติมากเกินไป ยากต่อการทำความเข้าใจที่นำไปปฏิบัติได้					
4.	ครูบุคลากรในโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพ ภายในโรงเรียน					
5.	1.2. การแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา					
6.	คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ไม่เข้าใจ การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ					

ข้อ	การประกันคุณภาพในโรงเรียน	ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1
7.	ขาดบุคลากรแกนนำระดับโรงเรียนในการสร้างทีมงานและพัฒนางานในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน					
8.	2. การดำเนินการ การวางแผนการปฏิบัติงาน บุคลากรไม่ปฏิบัติงานตามที่กำหนดในแผนงาน					
9.	ขาดระบบงานที่ดีเกี่ยวกับการวางแผน ระยะเวลา เป้าหมาย และความสำเร็จของงาน					
10.	ขาดข้อมูลพื้นฐานด้านนักเรียน ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบการบริหารงาน ที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน					
11.	มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชน					
12.	การดำเนินการตามแผน โรงเรียนไม่ให้อีกาสแก่บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินงานตามแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
13.	โรงเรียนขาดงบประมาณ สื่อ เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ ในการอำนวยความสะดวก และสนับสนุนการปฏิบัติงาน					
14.	โรงเรียนขาดการประสานงานของบุคลากรภายในที่รับผิดชอบงานฝ่ายต่างๆ					
15.	ครูบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีหลายฝ่าย ทำให้เกิดการไม่คล่องตัวในการทำงาน					
16.	ครูบุคลากรมีภาระความรับผิดชอบการสอนและด้านธุรการอื่นๆ มาก จึงทำให้ไม่มีเวลาทุ่มเทให้กับการประกันคุณภาพเท่าที่ควร					
17.	ครูบุคลากรสับสนในแนวดำเนินการจึงเกิดการไม่ยอมรับ มีความขัดแย้งภายในโรงเรียน					

ข้อ	การประกันคุณภาพในโรงเรียน	ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1
18.	คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้นำชุมชนมีเวลาให้กับโรงเรียนน้อยจึงไม่สามารถร่วมปฏิบัติงานได้สม่ำเสมอ					
19.	ผู้บริหารมีเวลาดำเนินงานน้อยและมีภาระงานมาก การกำกับติดตามไม่ชัดเจน ไม่ต่อเนื่อง					
20.	2.3 การตรวจสอบประเมินผล โรงเรียนขาดการวางแผนในการประเมินผล					
21.	ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจระบบการประเมินผลและการจัดทำเครื่องมือ					
22.	การประชุมชี้แจงให้ครูบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง					
23.	เครื่องมือการประเมินไม่ได้มาตรฐาน ขาดการวิเคราะห์ จากผู้เชี่ยวชาญ					
24.	ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือการประเมิน					
25.	การดำเนินการประเมินไม่เป็นไปตามปฏิทินกำหนด					
26.	เอกสาร หลักฐาน ข้อมูล ไม่เป็นระบบไม่สามารถประเมินได้ครอบคลุมทุกภาระงาน ทุกระดับการศึกษา ทุกชั้นเรียน					
27.	การบันทึกข้อมูลในการประเมินไม่เป็นระบบ					
28.	ขาดระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม การประเมินผล					
29.	ผลการประเมินตนเองไม่เป็นผลที่แท้จริงเพราะขาดเครื่องมือการประเมินระดับโรงเรียนที่มีคุณภาพ					
30.	งบประมาณในการจัดทำเครื่องมือไม่เพียงพอ					
31.	บุคลากรมีความเคร่งเครียดไม่ยอมให้มีการประเมิน					
32.	2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุง โรงเรียนไม่ได้นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาพิจารณาปรับปรุงพัฒนามาตรฐานการศึกษาที่กำหนด					

ข้อ	การประกันคุณภาพในโรงเรียน	ระดับของปัญหา				
		5	4	3	2	1
33.	ครูบุคลากรยังขาดความรู้/ ทักษะในการนำข้อบกพร่องหรือจุดอ่อน มาวิเคราะห์และวางแผนปรับปรุงพัฒนา					
34.	โรงเรียนมีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะเป็นตัวชี้วัดผลสำเร็จ หรือ สิ่งที่ไม่เป็นผลสำเร็จเพื่อปรับปรุงงาน					
35.	โรงเรียนไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการนำข้อมูลมาปรับปรุง และพัฒนางาน					
36.	ขาดการร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการวิจัยจากครู บุคลากร ในหน่วยงานอย่างทั่วถึงและเต็มที่					
37.	โรงเรียนไม่ได้เสริมสร้างขวัญกำลังใจ ให้แก่ครูบุคลากร ในการทำงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
	1. การรายงาน					
	3.1 การจัดทำรายงานประเมินตนเอง					
38.	บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำรายงาน การประเมินตนเอง					
39.	เครื่องมือประกอบการประเมินยังไม่ครบและไม่ชัดเจน					
40.	ชุมชนมีส่วนให้ข้อมูลน้อย					
41.	ข้อมูลไม่สมบูรณ์ ไม่ครอบคลุมภาระงาน					
42.	การเขียนรายงานไม่ได้สะท้อนจุดเด่น จุดด้อยของสถานศึกษา อย่างชัดเจน					
	3.2 การจัดทำรายงานประจำปี					
43.	โรงเรียนไม่มีทักษะในการเขียนรายงานการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา					
44.	ข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นปัจจุบัน ไม่ครอบคลุมภาระงาน					
45.	โรงเรียนไม่เก็บข้อมูลย้อนกลับ					
46.	โรงเรียนไม่ได้นำผลวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้สนับสนุนในการแก้ไข ปัญหาและพัฒนางาน					

ภาคผนวก ง

คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก
1	จัดประชุม อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากรในโรงเรียน	5.125
2	ส่งบุคลากรในโรงเรียนไปประชุม อบรมที่หน่วยงานสถาบันอื่นจัดขึ้น	2.592
3	จัดประชุมให้ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา แก่คณะกรรมการสถานศึกษา และครูบุคลากร	4.279
4	รวบรวมเอกสาร คู่มือ จากแหล่งต่างๆ เพื่อเป็นศูนย์ความรู้ให้แก่ครูบุคลากร	3.251
5	มีการกำหนดกรอบและวางแผนการประเมินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ	4.400
6	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	3.259
7	การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ	5.255
8	ประชุมชี้แจงกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในอย่างชัดเจน	7.247
9	แต่งตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์การประกันคุณภาพภายใน	5.438
10	กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายที่ชัดเจน แน่นนอนเข้าใจง่าย	4.215
11	วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน นักเรียน ครู ผู้บริหารชุมชน จัดทำสารสนเทศเพื่อวางแผน	3.460
12	ครู บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการวางแผนการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	4.190

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก
13	คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	4.598
14	มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน สามารถปฏิบัติได้จริง	5.068
15	มีการกำหนดงบประมาณที่ใช้ไว้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ	5.227
16	ตรวจสอบแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และกิจกรรมที่กำหนดไว้	2.530
17	มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีทุกชั้นตอน	4.271
18	จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนการปฏิบัติงานของครูบุคลากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	4.085
19	ประชุมทบทวนการปฏิบัติงานและปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง	2.225
20	มีการวางแผนปฏิบัติการตรวจสอบ ประเมินและรายงานผลการดำเนินงานครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา	5.493
21	มีการนิเทศเพื่อกำกับติดตาม การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ อย่างต่อเนื่อง	3.520
22	มีการจัดหา/จัดทำเครื่องมือในการตรวจสอบ/ปรับปรุงคุณภาพการประเมินผลงาน	6.502
23	มีการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล	6.549
24	มีการรายงานความก้าวหน้าการปฏิบัติงานของโรงเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง	5.068
25	มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายใน เสนอในที่ประชุมครูเพื่อเสริมจุดเด่นและพัฒนาจุดด้อย ในการปฏิบัติงาน	5.227

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก
26	มีการหาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไข โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม	4.598
27	มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา	5.068
28	มีการนำผลการประเมินมาพัฒนาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศให้ถูกต้อง สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน	5.227
29	มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาตรงกับสภาพความเป็นจริง	2.530
30	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ข้อมูลสารสนเทศรายงานการประเมิน	4.271
31	ตนเองในการกำหนดเป้าหมาย แผนงานโครงการ/งาน/กิจกรรม	4.085
32	ครูผู้สอนนำข้อมูลสารสนเทศรายงานการประเมินตนเองใช้ในการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน	2.250
33	ผู้เรียนและผู้ปกครองได้รับข้อมูลสารสนเทศ รายงานการประเมินตนเอง	5.493
34	ผู้เรียนและผู้ปกครอง นำข้อมูลสารสนเทศรายงานการประเมินตนเอง เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา	3.520
35	มีการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาที่ ระบุความสำเร็จตามเป้าหมายในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	6.502
36	จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อต้นสังกัดและสาธารณชน	6.549
37	การจัดทำรายงานการประเมินตนเองเพื่อขอรับการประเมินภายนอก	2.250
38	สถานศึกษาได้รับคำแนะนำจากต้นสังกัดเกี่ยวกับกรอบ หรือประเด็นที่ควรกำหนดในรายงาน	5.493

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก
1	ขาดเอกสาร คู่มือในการศึกษา ค้นคว้าเพื่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	2.247
2	เอกสาร คู่มือการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ระบุรายละเอียดและการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ	4.365
3	เอกสาร คู่มือ เป็นทฤษฎีและหลักการปฏิบัติมากเกินไปยากต่อการทำความเข้าใจที่นำไปปฏิบัติได้	5.227
4	ครูบุคลากรในโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	2.530
5	คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา	4.271
6	คณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ไม่เข้าใจการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ	4.085
7	ขาดบุคลากรแก่นำระดับโรงเรียนในการสร้างทีมงานและพัฒนางานในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	2.250
8	บุคลากรไม่ปฏิบัติงานตามที่กำหนดในแผนงาน	5.493
9	ขาดระบบงานที่ดีเกี่ยวกับการวางแผน ระยะเวลา เป้าหมายและความสำเร็จของงาน	3.520
10	ขาดข้อมูลพื้นฐานค่านักเรียน ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณด้านบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบการบริหารงานที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน	6.502
11	มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชน	6.549
12	โรงเรียนไม่ให้โอกาสแก่บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินงานตามแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.250

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก
13	โรงเรียนขาดงบประมาณ สื่อ เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์ ในการอำนวยความสะดวก และสนับสนุนการปฏิบัติงาน	2.247
14	โรงเรียนขาดการประสานงานของบุคลากรภายในที่รับผิดชอบงานฝ่ายต่างๆ	4.365
15	ครูบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีหลายฝ่าย ทำให้เกิดการไม่คล่องตัวในการทำงาน	5.227
16	ครูบุคลากรมีภาระความรับผิดชอบการสอนและด้านธุรการอื่นๆ มาก จึงทำให้ไม่มีเวลาทุ่มเทให้กับการประกันคุณภาพเท่าที่ควร	2.530
17	ครูบุคลากรสับสนในแนวดำเนินการจึงเกิดการไม่ยอมรับ มีความคัดแย้งภายในโรงเรียน	4.271
18	คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้นำชุมชนมีเวลาให้กับโรงเรียนน้อยจึงไม่สามารถร่วมปฏิบัติงานได้สม่ำเสมอ	4.085
19	ผู้บริหารมีเวลาดำเนินงานน้อยและมีภาระงานมาก การกำกับ ติดตาม ไม่ชัดเจน ไม่ต่อเนื่อง	2.250
20	โรงเรียนขาดการวางแผนในการประเมินผล	5.493
21	ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจระบบการประเมินผลและการจัดทำเครื่องมือ	3.520
22	การประชุมชี้แจงให้ครูบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง	6.502
23	เครื่องมือการประเมินไม่ได้มาตรฐาน ขาดการวิเคราะห์ จากผู้เชี่ยวชาญ	6.549
24	ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือการประเมิน	2.250
25	การดำเนินการประเมินไม่เป็นไปตามปฏิทินกำหนด	5.493

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก
26	เอกสาร หลักฐาน ข้อมูล ไม่เป็นระบบไม่สามารถประเมินได้ ครอบคลุมทุกภาระงาน ทุกระดับการศึกษา ทุกชั้นเรียน	2.247
27	การบันทึกข้อมูลในการประเมินไม่เป็นระบบ	4.365
28	ขาดระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม การประเมินผล	5.227
29	ผลการประเมินตนเองไม่เป็นผลที่แท้จริงเพราะขาดเครื่องมือการประเมิน ระดับโรงเรียนที่มีคุณภาพ	2.530
30	งบประมาณในการจัดทำเครื่องมือไม่เพียงพอ	4.271
31	บุคลากรมีความเครียดเครียดไม่อยากให้มีการประเมิน	4.085
32	โรงเรียนไม่ได้นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาพิจารณา ปรับปรุง พัฒนามาตรฐานการศึกษาที่กำหนด	2.250
33	ครูบุคลากรยังขาดความรู้/ ทักษะในการนำข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนมา วิเคราะห์และวางแผนปรับปรุงพัฒนา	5.493
34	โรงเรียนมีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะเป็นตัวชี้วัดผลสำเร็จ หรือสิ่งที่ไม่เป็น ผลสำเร็จเพื่อปรับปรุงงาน	3.520
35	โรงเรียนไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางาน	6.502
36	ขาดการร่วมมือในการปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการวิจัยจากครูบุคลากร ใน หน่วยงานอย่างทั่วถึงและเต็มที่	6.549
37	โรงเรียนไม่ได้เสริมสร้างขวัญกำลังใจ ให้แก่ครูบุคลากรในการทำงานการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.250
38	บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง	5.493

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าอำนาจ จำแนก
39	เครื่องมือประกอบการประเมินยังไม่ครบและไม่ชัดเจน	2.247
40	ชุมชนมีส่วนให้ข้อมูลน้อย	4.365
41	ข้อมูลไม่สมบูรณ์ ไม่ครอบคลุมภาระงาน	5.227
42	การเขียนรายงานไม่ได้สะท้อนจุดเด่น จุดด้อยของสถานศึกษา อย่างชัดเจน	2.530
43	โรงเรียนไม่มีทักษะในการเขียนรายงานการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	4.271
44	ข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นปัจจุบัน ไม่ครอบคลุมภาระงาน	4.085
45	โรงเรียนไม่เก็บข้อมูลย้อนกลับ	2.250
46	โรงเรียนไม่ได้นำผลวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้สนับสนุนในการแก้ไขปัญหาและ พัฒนางาน	5.493
47	โรงเรียนไม่ได้นำข้อมูลสารสนเทศมาวิเคราะห์ในการจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	3.520
48	ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องไม่มีส่วนร่วมในการรวบรวมและให้ข้อมูลเพื่อเขียน รายงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด	5.493

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 86

Alpha = .9648

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายฐานะ สายอารีรัตน์
วันเดือนปีเกิด	12 มีนาคม 2500
สถานที่เกิด	32 หมู่ 14 ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	32 หมู่ 14 ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้อำนวยการโรงเรียน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านโคกเก่า ตำบลหลักเขต อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2509 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2512 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนเทศบาล 2 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2515 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบุรีรัมย์วิทยาลัย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2517 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2519 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.สูง) วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2525 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาศิลปศึกษา วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2553 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์